TAMARA ĆAPETA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. július 13. [1]

C-382/21. P. sz. ügy

az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO)
kontra

The KaiKai Company Jaeger Wichmann GbR

„Fellebbezés – Szellemi tulajdon – Közösségi formatervezési minták – 6/2002/EK rendelet – A 41. cikk (1) bekezdése – Elsőbbségi jog – A Szabadalmi Együttműködési Szerződés alapján benyújtott nemzetközi szabadalmi bejelentésen alapuló elsőbbségi igény – Elsőbbségi határidő – Az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Uniós Egyezmény – 4. cikk – Az uniós jog nemzetközi joggal összhangban történő értelmezése – A nemzetközi megállapodások közvetlen hatálya – A fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására vonatkozó mechanizmus – Az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést felvető ügy”

I. Bevezetés

1. A jelen ügy az Európai Unió Szellemi Tulajdon Hivatala (a továbbiakban: EUIPO) által a 2021. április 14-i The KaiKai Company Jaeger Wichmann kontra EUIPO (Torna- vagy sportfelszerelések és -eszközök) ítélet (T-579/19, EU:T:2021:186) (a továbbiakban: megtámadott ítélet) ellen benyújtott fellebbezésből ered.

2. Ezzel az ítélettel a Törvényszék hatályon kívül helyezte az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) harmadik fellebbezési tanácsának 2019. június 13-i határozatát (R 573/2019-3. sz. ügy), amely elutasította a The KaiKai Company Jaeger Wichmann Gbr (a továbbiakban: KaiKai) által a tornaszereknek és sporteszközöknek a 6/2002 rendelet [2] alapján közösségi formatervezési mintaként történő lajstromozása iránt benyújtott bejelentésében szereplő elsőbbségi jog elismerését. A KaiKai elsőbbségi igénye a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (a továbbiakban: PCT) [3] alapján benyújtott korábbi nemzetközi bejelentésen alapult.

3. Formai értelemben a jelen fellebbezés egyetlen jogalapon alapul, amely a 6/2002 rendelet 41. cikke (1) bekezdésének a Törvényszék általi állítólagos megsértésére vonatkozik. Az EUIPO által felhozott érvek azonban fontos kérdéseket vetnek fel az Unióra nézve kötelező nemzetközi megállapodások és a másodlagos uniós jog közötti kapcsolat, valamint az uniós bíróságok e

[1] Eredeti nyelv: angol.

[2] A közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet (HL 2002. L 3., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 142. o.) (a továbbiakban: 6/2002 rendelet).

[3] Az 1970. június 19-én Washingtonban elfogadott és legutóbb 2001. október 3-án módosított szerződés *(Recueil des traités des Nations unies*, 1160. kötet, 18336. sz., 231. o., kihirdette: az 1980. évi 14. tvr.).

tekintetben fennálló hatásköre és kötelezettségei tekintetében. A jelen fellebbezés egy nemzetközi egyezmény, jelen esetben az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Uniós Egyezmény (a továbbiakban: Párizsi Uniós Egyezmény) [4] értelmezésének kérdését is felveti.

4. Ezek voltak azok az okok, amelyek miatt a jelen fellebbezést az Európai Unió Bírósága alapokmányának 58a. cikke által bevezetett, a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására vonatkozó mechanizmus (a továbbiakban: a fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus) keretében megengedhetővé nyilvánították. [5] Ez az ügy az első olyan fellebbezés, amelyet a Bíróság e mechanizmus 2019. május 1-jei bevezetése óta megengedhetővé nyilvánított. Az e mechanizmussal érintett fellebbezéseket csak akkor lehet megengedhetővé nyilvánítani, ha azok az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vetnek fel. [6]

5. Az ügy hátterének rövid ismertetése után (II.) néhány szót szólok a fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmusról, és arról, hogy a jelen fellebbezést miért kellene megengedhetővé nyilvánítani (III.). Ezt követően rátérek a felek által felhozott érvek érdemi elemzésére (IV.).

II. A jogvita előzményei

A. Az alkalmazandó szabályozás

1. A 6/2002/EU rendelet

6. A 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azt, aki formatervezésiminta-oltalom vagy használati mintaoltalom iránt szabályszerű bejelentést tett [a Párizsi Uniós Egyezményben] vagy a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó megállapodásban részes államban vagy ilyen államra kiterjedő hatállyal, úgyszintén az ilyen bejelentő jogutódját, elsőbbségi jog illeti meg arra, hogy ugyanazon formatervezési vagy használati minta tekintetében lajstromozás alapján oltalomban részesülő közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentést tegyen az első bejelentés bejelentési napjától számított hat hónapos határidőn belül.”

2. A Párizsi Uniós Egyezmény

7. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke A. szakaszának (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Azt, aki találmányt, használati mintát, ipari mintát, gyári vagy kereskedelmi védjegyet [a Párizsi Uniós Egyezményben részes egyik államban] szabályszerűen bejelent, úgyszintén az ilyen bejelentő jogutódját, az alább meghatározott határidőkön belül elsőbbségi jog illeti meg arra, hogy bejelentését a többi országban megtegye.”

[4] Az 1883. március 20-án Párizsban elfogadott, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított egyezmény *(Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.; kihirdette: az 1970. évi 18. tvr.).

[5] Lásd továbbá a jelen indítvány 28–43. pontját.

[6] Lásd az Európai Unió Bírósága alapokmánya (a továbbiakban: alapokmány) 58a. cikkének harmadik bekezdését; az Európai Unió Bírósága eljárási szabályzata 170a. cikkének (1) bekezdését.

8. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakaszának (1) bekezdése értelmében:

„A fent említett elsőbbségi határidő szabadalmaknál és használati mintáknál tizenkét hónap, ipari mintáknál, valamint gyári vagy kereskedelmi védjegyeknél hat hónap.”

9. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkének E. szakasza a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha valamelyik országban használati mintabejelentésre alapított elsőbbséggel ipari mintát jelentenek be, az elsőbbségre az ipari minták számára megállapított határidő az irányadó.

(2) Egyébként bármelyik országban be lehet jelenteni használati mintát szabadalmi bejelentésre alapított elsőbbséggel és viszont.”

B. A Törvényszék előtti eljárás alapjául szolgáló tényállás

10. A KaiKai 2018. október 24-én a 6/2002 rendelet alapján 12 közösségi formatervezési minta lajstromozására irányuló többes bejelentést nyújtott be az EUIPO-hoz. A KaiKai elsőbbséget igényelt, amely a PCT/EP2017/077469. sz., a PCT alapján 2017. október 26-án benyújtott korábbi nemzetközi bejelentésen alapult.

11. A 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdését alkalmazva az EUIPO elbírálója elfogadta a többes bejelentést, de elutasította az elsőbbségi igényt, mivel a KaiKai nemzetközi bejelentésének napja túllépte a rendelkezésben előírt hat hónapos határidőt.

12. A KaiKai fellebbezést nyújtott be e határozat ellen, lényegében arra hivatkozva, hogy az alkalmazandó elsőbbségi határidő nem hat hónap, hanem tizenkét hónap.

13. 2019. június 13-i határozatával (R 573/2019-3. sz. ügy) az EUIPO harmadik fellebbezési tanácsa elutasította a fellebbezést. A fellebbezési tanács lényegében megállapította, hogy az elbíráló helyesen alkalmazta a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdését, amely szerint a PCT alapján tett nemzetközi bejelentés a használatiminta-oltalmi bejelentéshez hasonlítható, és így a közösségi formatervezési minta elsőbbségi igénylésének alapjául szolgálhat. Az ilyen elsőbbséget azonban az előírt hat hónapos határidőn belül kellett igényelni, amelyet a KaiKai által indított eljárásban túlléptek.

C. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

14. 2019. augusztus 20-án a KaiKai keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a fellebbezési tanács határozatával szemben. Keresetének alátámasztásaként a KaiKai két jogalapra hivatkozott, amelyek közül az elsőt lényeges eljárási szabálysértésre, a másodikat pedig a 6/2002 rendelet megsértésére alapítja.

15. A megtámadott ítéletben a Törvényszék helyt adott a KaiKai második jogalapjának, és hatályon kívül helyezte a fellebbezési tanács határozatát, anélkül, hogy az első jogalapról határozott volna.

16. A Törvényszék megállapította, hogy az EUIPO helyesen állapította meg, hogy a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése alapján a közösségi formatervezési minta elsőbbségi igénylése érdekében a PCT szerinti nemzetközi bejelentésre lehet hivatkozni. Az EUIPO azonban tévedett, amikor a jelen ügyben tizenkét hónapos elsőbbségi határidő helyett hat hónapos elsőbbségi határidőt alkalmazott.

17. Ennek oka az volt, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a KaiKai által a PCT alapján tett nemzetközi bejelentés nemcsak nemzetközi használatiminta-oltalmi bejelentésnek, hanem nemzetközi szabadalmi bejelentésnek is minősülhet. A Törvényszék ezt követően megállapította, hogy a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése nem rendelkezik a szabadalmi bejelentés alapján fennálló elsőbbségre vonatkozó határidőről; csak akkor rendelkezik a határidő tartamáról, ha az elsőbbség korábbi formatervezésiminta- vagy használatiminta-oltalmi bejelentésén alapul. Ez utóbbi esetben ez a határidő hat hónap. E joghézag orvoslása érdekében a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy figyelembe kell venni a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkét.

18. Úgy tűnik, hogy a Törvényszék úgy vélte, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény lehetővé teszi a szellemi tulajdonjogok különböző párjai közötti elsőbbségi igényeket. Az ipari formatervezési minta elsőbbségi igényének egy korábbi szabadalmi bejelentésre való alapozása tehát a Párizsi Uniós Egyezmény alapján lehetséges. A Törvényszék továbbá úgy ítélte meg, hogy az elsőbbségi határidő ilyen esetben tizenkét hónap, mivel az említett egyezmény 4. cikke C. szakaszának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szabadalmak elsőbbségi határideje tizenkét hónap.

19. A Törvényszék szerint a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló páros esetében a releváns elsőbbségi határidő a Párizsi Uniós Egyezmény által a szabadalmakra vonatkozóan meghatározott határidőtől függ. Ennek oka, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény általános szabályt állapít meg arra vonatkozóan, hogy a korábbi jog jellege határozza meg az elsőbbségi határidő tartamát. A Törvényszék értelmezése szerint a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdése – amely úgy rendelkezik, hogy a későbbi jogra megállapított elsőbbségi határidő az irányadó, ha a későbbi jog formatervezési minta, a korábbi jog pedig használati minta – olyan különös szabály, amely kivételt képez az említett általános szabály alól.

20. Következésképpen a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy az EUIPO tévesen állapította meg, hogy a korábbi nemzetközi szabadalmi bejelentésnek a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés tekintetében kért elsőbbségének igénylésére alkalmazandó elsőbbségi határidő hat hónap.

D. A Bíróság előtti eljárás

21. 2021. június 23-án az EUIPO a Törvényszék ítélete ellen benyújtotta a jelen fellebbezést. Az EUIPO a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését és a KaiKai által első fokon benyújtott kereset elutasítását kéri a Bíróságtól. Kéri továbbá, hogy a Bíróság a KaiKai társaságot kötelezze a költségek viselésére.

22. Ugyancsak 2021. június 23-án az EUIPO az alapokmány 58a. cikke és a Bíróság eljárási szabályzata 170a. cikke alapján a fellebbezés megengedhetővé nyilvánítása iránti kérelmet nyújtott be.

23. A 2021. december 10-i EUIPO kontra The KaiKai Company Jaeger Wichmann végzésével (C-382/21 P, EU:C:2021:1050) a Bíróság a fellebbezés megengedhetőségétől határozott.

24. 2022. február 25-i ellenkérelmében a KaiKai azt kérte, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és az EUIPO-t kötelezze a költségek viselésére.

25. A Bíróság elnöke 2022. április 8-i határozatával megengedte, hogy a Bizottság az EUIPO kérelmeinek támogatása végett beavatkozzon.

26. Az EUIPO és a KaiKai 2022. május 30-án választ, illetve 2022. július 11-én viszonválaszt is benyújtott.

27. A 2023. május 13-án tartott tárgyaláson az EUIPO, a KaiKai és a Bizottság előadta szóbeli észrevételeit.

III. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus és annak a jelen ügyben való alkalmazása

28. Amint a bevezetőben említettük, ez az első olyan ügy, amelyben a Bíróság a fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus keretében a fellebbezés megengedhetőségéről határozott.[7] A jelen eljárás újszerűsége arra indít, hogy néhány észrevételt tegyek ezzel a mechanizmussal és annak a jelen ügyben történő alkalmazásával kapcsolatban.

A. Néhány észrevétel a fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmussal kapcsolatban

29. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus az uniós igazságszolgáltatás (még folyamatban lévő) reformjának összefüggésében helyezkedik el. Az elképzelés abból a tényből eredt, hogy sok fellebbezést olyan ügyekben nyújtanak be, amelyeket már kétszer is elbíráltak, először a független fellebbezési tanács, másodszor pedig a Törvényszék, és hogy e fellebbezések közül sokat elutasítanak, mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant vagy nyilvánvalóan megalapozatlant. Így annak érdekében, hogy a Bíróság a teljes figyelmét igénylő ügyekre összpontosíthasson, ezt a mechanizmust fogadták el.[8]

30. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus jelenleg négy uniós hivatal és ügynökség (az EUIPO, a Közösségi Növényfajta-hivatal, az Európai Vegyianyag-ügynökség és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége) független fellebbezési tanácsának határozataira, valamint a 2019. május 1-je után bármely más uniós hivatalon vagy ügynökségen belül létrehozott független

[7] A jelen ügyön kívül eddig öt másik ügy megengedhetőségéről határoztak, amelyek mindegyike uniós védjegyet érint. Három ügyben a Brexithez kapcsolódó kérdések merülnek fel (lásd: 2022. április 7-i EUIPO kontra Indo European Foods végzés [C-801/21 P, EU:C:2022:295]; 2022. november 16-i EUIPO kontra Nowhere végzés [C-337/22 P, EU:C:2022:908]; 2023. április 18-i Shopify kontra EUIPO végzés [C-751/22 P, EU:C:2023:328]). A másik két ügy az uniós bíróságok előtt eljáró ügyvédek függetlenségével kapcsolatos kérdéseket vet fel (lásd: 2023. január 30-i bonnanwalt kontra EUIPO végzés [C-580/22 P, nem tették közzé, EU:C:2023:126]; 2023. május 8-i Studio Legale Ughi e Nunziante kontra EUIPO végzés [C-776/22 P, EU:C:2023:441]).

[8] Lásd az [alapokmányról] szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU, Euratom) 2019/629 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 111., 1. o.), 1–3. cikkét, valamint (1), (4) és (5) preambulumbekezdését; az Európai Unió Bírósága 53/19. sz. sajtóközleményét, Luxembourg, 2019. április 30. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus általános megvitatásához lásd például: De Lucia, L., The shifting state of rights protection vis-a-vis EU agencies: A look at Article 58a of the Statute of the Court of Justice of the European Union, *European Law Review*, 44. kötet, 2019, 809. o.; Gaudissart, M.-A., L'admission préalable des pourvois: une nouvelle procedure pour la Cour de justice, *Cahiers de droit européen*, 2020, 177. o.; Orzan, M. F., Some remarks on the first applications of the filtering of certain categories of appeals before the Court of Justice, *European Intellectual Property Review*, 42. kötet, 2020, 426. o.

fellebbezési tanács határozataira vonatkozik.[9] A Bíróság közelmúltbeli javaslata, amennyiben az uniós jogalkotó elfogadja, ezt a mechanizmust számos olyan más meglévő uniós hivatalra, szervre és ügynökségre is alkalmazni fogja, amelyek független fellebbezési tanáccsal rendelkeznek.[10]

31. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus alapján a Bíróság a fellebbezést teljes egészében vagy részben megengedhetővé nyilvánítja, „ha az az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vet fel”.[11] A fellebbezés megengedhetővé nyilvánítása iránti kérelmet a fellebbezőnek a fellebbezéshez csatolt külön dokumentumban kell előterjesztenie, amelyben ki kell fejtenie, hogy a fellebbezés miért fontos az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából.[12]

32. A vonatkozó eljárási szabályok nem részletezik, hogy mit jelent az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdés. Ehelyett ezt a Bíróságnak az ítélkezési gyakorlatban kell kidolgoznia.[13] Emellett az említett szabályok megfogalmazása a „vagy” és nem az „és” kifejezést használja („az uniós jog egységessége, koherenciája *vagy* fejlődése’), ami lehetővé teszi, hogy a fellebbezést akkor is megengedhetővé nyilvánítják, ha e kategóriák közül egy vagy kettő, de nem mindegyik áll fenn.

33. Ez a nyitott megfogalmazás arra utal, hogy a Bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik annak eldöntése során, hogy egy adott fellebbezés olyan kérdést vet-e fel, amelyet az uniós jogrend általános fejlődése szempontjából fontosnak ítél.

34. E tekintetben összehasonlító gondolatmenettel például az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának *certiorari* mechanizmusára vonatkozó szabályokra gondolok, amelynek révén az alsóbb szintű bíróságok határozatainak felülvizsgálatát kérhetik szövetségi jogi kérdésekben. Az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága jellemzően csak akkor dönt az ilyen ügyek tárgyalásáról, ha azok nemzeti jelentőségűek, összehangolják az egymásnak ellentmondó határozatokat, vagy precedensértékkel bírnak.[14]

[9] Lásd az alapokmány 58a. cikkének első és második bekezdését.

[10] Az alapokmány 58a. cikkének módosítására irányuló kérelem hat, 2019. május 1-jén meglévő uniós hivatallal, szervvel és ügynökséggel (az Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége, az Egységes Szanálási Testület, az Európai Bankhatóság, az Európai Értékpapír-piaci Hatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság és az Európai Unió Vasúti Ügynöksége) egészítené ki a felsorolást. Kiterjesztené továbbá e mechanizmus hatályát a Törvényszéknek a szerződésekben foglalt választottbírósági kikötés alapján hozott, az EUMSZ 272. cikk szerinti határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre is. Lásd a Bíróság által az [EUMSZ] 281. cikk második bekezdése alapján, [az alapokmányról szóló] 3. jegyzőkönyv módosítása iránt benyújtott kérelmet, elérhető a következő címen: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_64268/en/.

[11] Az alapokmány 58a. cikkének harmadik bekezdése; lásd még: az Európai Unió Bírósága eljárási szabályzata 170a. cikkének (1) bekezdése. Erről a Bíróság ennek érdekében létrehozott külön tanácsa határoz: lásd az említett szabályzat 170b. cikkét.

[12] Lásd e tekintetben a Bíróság eljárási szabályzatának 170a. cikkét; lásd még például: 2021. december 10-i EUIPO kontra The KaiKai Company Jaeger Wichmann végzés (C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 20–22., 27. és 28. pont).

[13] Lásd e tekintetben: a jelen indítvány 8. lábjegyzetében idézett Gaudissart, 188. o. (megjegyezve, hogy egyes tanácsi delegációk javaslatot tettek arra, hogy az eljárási szabályokban határozzák meg az uniós jog egységének, koherenciájának és fejlődésének fogalmát, de ezt elvetették, és a Bíróságra bízták, hogy az ítélkezési gyakorlatában dolgozza azt ki).

[14] Lásd például: US Courts weboldal, Supreme Court Procedures, elérhető a következő címen: https://www.uscourts.gov/about-federal-courts/educational-resources/about-educational-outreach/activity-resources/supreme-1.

35. Az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának a „*Certiorari* felülvizsgálatra irányadó megfontolások” című 10. szabálya [15] kifejti, hogy a *certiorari* felülvizsgálat nem jog, hanem bírói mérlegelés kérdése, és csak kényszerítő okokból adnak helyt az erre irányuló kérelemnek. Ez a szabály felsorol néhány olyan tényezőt, amelyek figyelembe vehetők, de amelyek „nem irányadóak és nem határolják le teljes mértékben a Bíróság mérlegelési jogkörét”. [16]

36. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus véleményem szerint egyfajta „európai uniós *certiorari* eljárásként” értelmezhető. Nem arra szolgál, hogy a Törvényszék minden hibáját kijavítsa, hanem csak azokat, amelyek különös jelentőséggel bírnak. Ezért csak akkor alkalmazható, ha a Bíróság határozata alapvető hatással lehet az uniós jogrendre. [17]

37. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus kiemeli a Bíróságnak mint az Európai Unió legfelsőbb bíróságának és alkotmánybíróságának funkcióját. [18] A Bíróságot ugyanis az Európai Unió szempontjából fontos olyan „alkotmányos jellegű” ügyekben vonja be, amelyek az uniós jog alapvető alkotmányos elveinek értelmezését, valamint a hatáskörök horizontális és vertikális megosztását érintik.

38. A fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmus véleményem szerint a Törvényszék szerepét is erősíti. Minden olyan esetben, amikor a Bíróság fellebbezést nem nyilvánítja megengedhetővé, a Törvényszék számos területen (ideértve a szellemi tulajdonjogot is) a magánfelek és az uniós hatóságok közötti ügyekben a végső fokon eljáró bíróság lesz, és így az alkalmazandó jognak a Törvényszék általi értelmezése az egész Európai Unióban kötelező érvényű.

B. A jelen fellebbezés megengedhetővé nyilvánítását igazoló kérdések

39. A fellebbezést megengedhetővé nyilvánító végzésből következik, [19] hogy a megtámadott ítéletnek nem csupán precedensértéke lehet az elsőbbségi jogokkal kapcsolatos jövőbeli ügyekben, hanem fontos kérdéseket vet fel az uniós külkapcsolati jog, valamint az uniós bíróságok és más uniós intézmények közötti horizontális hatáskörmegosztás szempontjából is. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy ez a fellebbezés jelentős kérdéseket vet fel az uniós jog egységessége, koherenciája és fejlődése tekintetében.

[15] Az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának 2022. december 5-én elfogadott és 2023. január 1-jén hatályba lépő szabályzata, elérhető a következő címen: https://www.supremecourt.gov/filingandrules/2023RulesoftheCourt.pdf.

[16] Az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának 10. szabálya szerint a következők jelzik azon okok jellemzőjét, amelyek arra késztethetik az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságát, hogy elfogadja a kérelmet felülvizsgálatra: „a) az Egyesült Államok fellebbviteli bírósága olyan határozatot hozott, amely ellentétes az Egyesült Államok egyik másik fellebbviteli bíróságának ugyanabban a fontos kérdésben hozott határozatával; olyan módon határozott egy fontos szövetségi kérdésben, hogy az ellentétes egy utolsó fokon eljáró állami bíróság határozatával; vagy nagymértékben eltért a bírósági eljárás elfogadott és szokásos menetétől, vagy egy alacsonyabb szintű bíróság ilyen eltérését szankcionálta, ami e bíróság felügyeleti jogkörének gyakorlását teszi szükségessé; b) a végső fokon eljáró állami bíróság egy fontos szövetségi kérdésről oly módon határozott, hogy az ellentétes egy másik utolsó fokon eljáró állami bíróság vagy az Egyesült Államok fellebbviteli bíróságának határozatával; c) az állami bíróság vagy az Egyesült Államok fellebbviteli bírósága egy olyan fontos szövetségi jogi kérdésről határozott, amelyet e bíróság nem rendezett, de kellene rendeznie, vagy egy fontos szövetségi kérdésről oly módon határozott, hogy az ellentétes e bíróság vonatkozó határozataival”.

[17] Lásd az amerikai *certiorari* mechanizmussal kapcsolatban: Giannini, L. J., Access Filters and the Institutional Performance of the Supreme Courts, *International Journal of Procedural Law*, 12. kötet, 2022, 190. o., különösen 218. o.

[18] Az EUMSZ 256. cikk szerinti felülvizsgálati eljárás keretében a Bírósággal kapcsolatos hasonló következtetés tekintetében lásd: Brkan, M., La procédure de réexamen devant la Cour de justice: vers une efficacité accrue du nouveau règlement de procédure, in Mahieu, S. (szerk.), Contentieux de l’Union européenne: Questions choisies, Larcier, 2014, 489. o. Lásd még: Rousselot, R., La procédure de réexamen en droit de l’Union européenne, Cahiers de droit européen, 2014, 535. o.

[19] Lásd: 2021. december 10-i EUIPO kontra The KaiKai Company Jaeger Wichmann végzés (C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 31–34. pont). Az EUIPO érvelése tekintetében lásd még az említett végzés 13–19. pontját.

40. Véleményem szerint ez az ügy két olyan kérdéskört vet fel, amelyek indokolják annak a fellebbezések szűrésére irányuló mechanizmuson keresztül történő megengedhetővé nyilvánítását.

41. Az első kérdéscsoport az Unióra nézve kötelező nemzetközi megállapodásoknak az uniós bíróságok előtti alkalmazhatóságával kapcsolatos. Pontosabban, az egyik kérdés az ilyen megállapodások közvetlen hatálya és értelmező hatálya közötti viszonyra vonatkozik. A jelen ügyben az EUIPO azt állítja, hogy a Törvényszék a vonatkozó uniós szabályozásban (6/2002 rendelet) (nem) fellelhető joghézagot a (tévesen értelmezett) Párizsi Uniós Egyezmény közvetlen hatályának elismerésével pótolta. A Párizsi Uniós Egyezmény az EUIPO értelmezése szerint nem rendelkezik közvetlen hatállyal az uniós jogrendben. Ugyanakkor az EUIPO nem tagadja annak lehetséges értelmező hatályát. A Bíróságnak tehát azt kell tisztáznia, hogy mikor van közvetlen hatálya egy nemzetközi megállapodásnak, és hogy közvetlen hatály hiányában értelmező hatálya lehet-e.

42. Egy másik kérdés, amely a nemzetközi megállapodások alkalmazhatóságával kapcsolatban felmerül, az összhangban való értelmezés határait és azt érinti, hogy ezek azonosak-e, amikor az uniós jognak a nemzetközi megállapodásokkal összhangban álló értelmezéséről van szó, és amikor a nemzeti jognak az uniós joggal összhangban álló értelmezéséről van szó. Ezt a kérdést az EUIPO azon kifogásai vetették fel, amelyek szerint a Törvényszék túllépte a *contra legem* korlátot. A jelen ügyben tehát annak eldöntésére kérik a Bíróságot, hogy az uniós jogszabályi rendelkezésben fellelhető joghézag megállapítása az összhangban álló értelmezés egyik módszerének tekinthető-e.

43. A fellebbezés megengedhetővé nyilvánítását igazoló második kérdéskör a Párizsi Uniós Egyezmény értelmezésével kapcsolatos. A jelen ügyben az EUIPO azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte az említett egyezményt. A Párizsi Uniós Egyezmény nem ír elő elsőbbségi jogot a korábbi szabadalmi bejelentésen alapuló későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés esetében. Nem tartalmaz olyan általános szabályt sem, amely szerint az elsőbbségi határidő a korábbi jog jellegétől függ. Ez felveti azt a kérdést, hogy mi legyen a Bíróság számára irányadó a Párizsi Uniós Egyezmény és más nemzetközi megállapodások értelmezése során.

IV. Elemzés

44. A Bizottság által támogatott EUIPO egyetlen, a 6/2002 rendelet 41. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított fellebbezési jogalapot terjeszt elő. Ez az egyetlen jogalap három kifogásra tagolódik. Az első szerint a Törvényszék *contra legem* értelmezte a 6/2002 rendeletet. A második az, hogy a Törvényszék az uniós joggal ellentétesen közvetlen hatályt tulajdonított a Párizsi Uniós Egyezménynek. A harmadik kifogás arra vonatkozik, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a Párizsi Uniós Egyezményt és a PCT-t.

45. Az EUIPO első két kifogása a Párizsi Uniós Egyezménynek az uniós bíróságok előtti alkalmazhatóságára vonatkozik, amelyekkel az A) pontban foglalkozom. Érvelésem érdekében fordított sorrendben fogok velük foglalkozni. Ezt követően a B) pontban foglalkozom az említett egyezmény értelmezésével.

A. A Párizsi Uniós Egyezménynek az uniós bíróságok előtti alkalmazhatósága

46. Elöljáróban meg kell állapítani, hogy egy jogszabályt egy ügyben többféleképpen lehet alkalmazni.[20] Bizonyos ténybeli helyzetek megoldására közvetlenül más szabályok alkalmazása nélkül vagy az alkalmazandó szabály útjában álló más szabályok mellőzésével alkalmazható. Az uniós jogban ezt közvetlen hatálynak nevezik. Egy szabály közvetve is alkalmazható, ha például egy másik alkalmazandó szabály értelmezéséhez szolgál iránymutatásul. Az uniós jogban ezt közvetett vagy értelmezési hatálynak nevezik. Az alábbi érvelés szempontjából fontos felismerni, hogy a kettő ugyanarra az eredményre vezet. Egy példával megmagyarázva: ha egy jogvitát közvetlenül egy irányelv alapján rendeznek, az eredmény ugyanaz, mintha ugyanezt a jogvitát az irányelvvel összhangban értelmezett nemzeti szabály alapján rendeznének.

47. Az EUIPO és a Bizottság azt állítja, hogy a Párizsi Uniós Egyezménynek nincs közvetlen hatálya. Egyikük sem zárja ki annak értelmező hatályát, de úgy vélik, hogy jelen esetben ez nem lehetséges, mivel ez a 6/2002 rendelet *contra legem* értelmezését igényelné. A jelen elemzés első részében annak megállapítását javaslom, hogy a nemzetközi megállapodások (közvetlenül és közvetve is) alkalmazhatók, vagy (sem közvetlenül, sem közvetve) nem alkalmazhatók az uniós bíróságok előtt. Véleményem szerint a Párizsi Uniós Egyezmény alkalmazható, ezért az elemzés második részében az EUIPO által felvetett kérdést elemzem az összhangban álló értelmezés korlátjával kapcsolatban.

1. A Párizsi Uniós Egyezmény közvetlen és értelmező hatálya

48. A Bizottság által támogatott EUIPO azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdését a Párizsi Uniós Egyezmény (tévesen értelmezett) rendelkezéseivel helyettesítette. Ez a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke közvetlen hatályának elismerését jelenti, ami ellentétes a Bíróság ítélkezési gyakorlatával. A Párizsi Uniós Egyezmény 25. cikkéből is a közvetlen hatály hiánya következik, de mindenesetre nem teljesülnek a közvetlen hatály (feltétlen és kellően pontos) feltételei.

49. A KaiKai nem a Párizsi Uniós Egyezmény lehetséges közvetlen hatályát vitatja, hanem azt állítja, hogy a Törvényszék csak a Párizsi Uniós Egyezmény értelmező hatályát ismerte el, amikor a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdésében lévő joghézagot az említett egyezmény 4. cikkére való hivatkozással pótolta.

50. Milyen hatálya lehet az uniós bíróságok előtt egy olyan nemzetközi megállapodásnak, mint például a Párizsi Uniós Egyezmény?

51. Először is, az a kérdés, hogy a nemzetközi megállapodás hogyan alkalmazható az Európai Unióban, csak akkor merül fel, ha az adott megállapodás az uniós jogrend részét képezi. A nemzetközi megállapodás főszabály szerint akkor képezi az uniós jogrend részét, ha az Unió a megállapodásban részes fél.[21] Az uniós jogrend részét képező nemzetközi megállapodás kötelező az uniós intézményekre és a tagállamokra,[22] és elsőbbség illeti meg a másodlagos uniós joggal szemben.[23]

[20] Lásd e tekintetben: Cruz Villalón főtanácsnok Spedition Welter ügyre vonatkozó indítványa (C-306/12, EU:C:2013:359, 35. pont).

[21] Ezt a Bíróság már 1974-ben elismerte. Lásd: 1974. április 30-i Haegeman ítélet (181/73, EU:C:1974:41, 4. és 5. pont).

[22] Az EUMSZ 216. cikk (2) bekezdése.

[23] Lásd például: 2008. június 3-i Intertanko és társai ítélet (C-308/06, EU:C:2008:312, 42. pont).

52. Az Európai Unió a Párizsi Uniós Egyezményben nem részes fél. Valamennyi uniós tagállam részes fél, de ez önmagában még nem jelenti azt, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény az uniós jogrendnek is része, és annak intézményeire is kötelező.

53. Az Európai Unió azonban részes fél a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodásban (a továbbiakban: TRIPS-megállapodás),[24] amely a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) megállapodásainak egyike. Maga a TRIPS-megállapodás nem szabályozza az elsőbbségi jogokat. Ehelyett az említett egyezmény 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A jelen Megállapodás II., III. és IV. részét illetően a tagoknak meg kell felelniük a Párizsi Uniós Egyezmény 1–12. és 19. cikkeinek."

54. Ebből az a következtetés vonható le, hogy az Uniónak ugyanúgy el kell ismernie az elsőbbségi jogokat, ahogyan a Párizsi Uniós Egyezmény is elismeri ezeket a jogokat.[25] Ezért az Uniót a TRIPS-megállapodásból eredő kötelezettségein keresztül köti a Párizsi Uniós Egyezménynek a jelen ügy szempontjából releváns 4. cikke.[26]

55. Ez még mindig nem válaszolja meg azt a kérdést, hogy egy olyan fél, mint a KaiKai, hivatkozhat-e az uniós bíróságok előtt közvetlenül vagy az alkalmazandó uniós jog értelmezése céljából a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkére.

56. Az, hogy valamely jogszabályi rendelkezésnek közvetlen hatálya van-e, nemcsak annak egyértelműségétől, hanem annak szövegkörnyezetétől is függ. A Bíróság ezért állandó ítélkezési gyakorlatában úgy ítélte meg, hogy az irányelv rendelkezése, még ha kellően pontos és feltétlen is, nem bírhat közvetlen hatállyal a magánszemélyek közötti jogvita eldöntésére.[27]

57. Hasonlóképpen a nemzetközi megállapodás közvetlen hatálya nemcsak a jogok magánszemélyek részére történő megadására irányuló rendelkezések egyértelműségétől, hanem a szóban forgó megállapodás jellegétől is függ.[28]

[24] 1994. április 15-én írták alá Marrakeshben, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló egyezmény 1C. mellékletét képezi, és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.; kihirdette: az 1998. évi IX. tv.) hagyták jóvá.

[25] Ez eltér az Unió azon kötelezettségétől, hogy nem gátolhatja a tagállamok mint felek által a Párizsi Uniós Egyezmény alapján vállalt kötelezettségeket. A „gátlás tilalmának" kötelezettsége a TRIPS-megállapodás 2. cikkének (2) bekezdéséből következik, amely kimondja, hogy e megállapodás egyetlen rendelkezése sem térhet el a szerződő feleknek egymással szemben a Párizsi Uniós Egyezmény alapján fennálló kötelezettségeitől. A Bíróság megállapította ezt, az Unióra háruló, a tagállamok kötelezettségei gátlásának tilalmára vonatkozó kötelezettséget az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló Római Egyezménnyel összefüggésben, amelynek a tagállamok és nem az Európai Unió a részes felei. A Bíróság úgy vélte, hogy az Unió ilyen kötelezettsége keletkezik a WIPO előadásokról és hangfelvételekről szóló szerződése 1. cikkének (1) bekezdése alapján, amelynek az Európai Unió részes fele. Lásd: 2012. március 15-i SCF Consorzio Fonografici ítélet (C-135/10, EU:C:2012:140, 50. pont).

[26] Lásd analógia útján: 2012. november 15-i Bericap Záródástechnikai Bt. ítélet (C-180/11, EU:C:2012:717, 70. pont). Ezt az értelmezést fejezte ki a fellebbezési tanács által a jelen ügyben hozott határozat 15. pontja is: „Az Európai Unió esetében, amely kormányközi szervezetként nem részes fele a Párizsi Uniós Egyezménynek, de tagja a WTO-nak, a TRIPS-megállapodás 2. cikkének (1) bekezdése alapján a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke megfelelően alkalmazandó."

[27] A Bíróság az 1986. február 26-i Marshall ítéletben (152/84, EU:C:1986:84, 48. pont) és az 1994. július 14-i Faccini Dori ítéletben (C-91/92, EU:C:1994:292, 20. pont) megállapította a horizontális közvetlen hatály elvi alapokon nyugvó hiányát, és ezt az álláspontot számos későbbi ügyben is megerősítette. Lásd például: 2012. január 24-i Dominguez ítélet (C-282/10, EU:C:2012:33, 37. pont); 2022. január 18-i Thelen Technopark Berlin ítélet (C-261/20, EU:C:2022:33, 32. pont).

[28] Lásd többek között: 2011. március 8-i Lesoochranárske zoskupenie ítélet (C-240/09, EU:C:2011:125, 45. pont).

58. A Szerződések főszabály szerint nem zárják ki, hogy elismerjék a nemzetközi megállapodások közvetlen hatályát. A Bíróság például számos társulási megállapodás közvetlen hatályát ismerte el, függetlenül attól, hogy azok valamely állam jövőbeli uniós tagságának előkészítésére irányultak-e [29] vagy sem. [30] A Bíróság elismerte az Egyesült Államokkal kötött, nyitott égbolt megállapodáshoz [31] hasonló más kétoldalú megállapodásoknak, a yaoundéi és loméi egyezményekhez [32] hasonló többoldalú megállapodások egyes rendelkezéseinek, valamint a Földközi-tenger szárazföldi eredetű szennyezés elleni védelméről szóló jegyzőkönyvnek a közvetlen hatályát is. [33]

59. Ezzel szemben a WTO-megállapodások jellege és nem azok nem egyértelmű megfogalmazása volt a fő indoka annak az ítélkezési gyakorlatnak, amely főszabály szerint kizárta azok közvetlen hatályát. [34]

60. A WTO-rendszerrel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatra tekintettel a Bíróság főszabály szerint kizárta a TRIPS-megállapodás közvetlen hatályát is. [35]

61. Mivel a Párizsi Uniós Egyezmény egyes rendelkezései a TRIPS-megállapodás közvetítésével váltak az uniós jog részévé és kötelezik az Uniót, arra a következtetésre lehet jutni, hogy főszabály szerint az ilyen rendelkezések közvetlen hatályát sem kell elismerni.

62. A WTO-megállapodások jellege, amelyet a Bíróság szem előtt tartott, amikor alapvetően elutasította azok közvetlen hatályát, az Európai Unió által más szerződő felekkel szemben vállalt kötelezettségek rugalmasságával és kölcsönösségével kapcsolatos. A WTO-rendszer rugalmas abban az értelemben, hogy rendelkezéseit meg lehet kerülni, és különböző tárgyalásos megoldásokat tesz lehetővé az ebből eredő vita rendezésére. [36] Ez a rugalmasság ugyanis lehetővé teszi az Unió politikai intézményei számára – a WTO-megállapodások többi szerződő feléhez hasonlóan –, hogy a WTO követelményeinek nem megfelelő megoldások mellett döntsenek. Az ilyen politikai mozgástér lehetővé tétele érdekében a Bíróság úgy vélte, hogy nem kell felülvizsgálnia az uniós jogszabályok érvényességét a WTO-joggal összefüggésben. Ahelyett, hogy ezt a választást egyfajta szándékos önkorlátozásként fejezte volna ki, amelynek célja a WTO-n belüli hatáskörmegosztás tiszteletben tartása volt, a Bíróság a közvetlen hatály jogi fogalmát alkalmazta. Véleményem szerint azonban a WTO-jog közvetlen hatálya elvi elutasításának oka

[29] Így például a Bíróság elismerte az EU és harmadik országok közötti társulási megállapodások azon rendelkezéseinek közvetlen hatályát, amelyek letelepedési jogokat biztosítanak a magánszemélyek számára, és amelyekre azok a bíróság előtt hivatkozhatnak. Lásd e tekintetben: 2001. szeptember 27-i Gloszczuk ítélet (C-63/99, EU:C:2016:488, 30–38. pont); 2001. november 20-i Jany és társai ítélet (C-268/99, EU:C:2001:616, 26–28. pont).

[30] Lásd például: 2005. április 12-i Simutenkov ítélet (C-265/03, EU:C:2005:213, 20–29. pont) (az Oroszországgal kötött partnerségi megállapodás rendelkezéseire vonatkozóan); 2016. november 24-i SECIL-ítélet (C-464/14, EU:C:2016:896, 99–109. és 131–137. pont) (a Tunéziával és Libanonnal kötött társulási megállapodások rendelkezéseire vonatkozóan).

[31] Lásd: 2011. december 21-i Air Transport Association of America és társai ítélet (C-366/10, EU:C:2011:864, 79–84. pont). Ugyanezen ítélet 73–78. pontjában a Bíróság elismerte, hogy az éghajlatváltozásról szóló Kiotói Jegyzőkönyvnek főszabály szerint lehet közvetlen hatálya, de tagadta a vonatkozó rendelkezések közvetlen hatályát, mivel azok nem voltak feltétel nélküliek és kellően pontosak.

[32] Lásd: 1995. december 12-i Chiquita Italia ítélet (C-469/93, EU:C:1995:435, 34. és 35. pont).

[33] Lásd: 2004. július 15-i Pêcheurs de l'étang de Berre ítélet (C-213/03, EU:C:2004:464, 39–48. pont).

[34] A Bíróság már az 1972. december 12-i International Fruit Company és társai ítéletében (21/72–24/72, EU:C:1972:115, 18. és 27. pont) úgy ítélte meg, hogy bár a Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) köti az uniós intézményeket, rendelkezései nem alkalmasak arra, hogy magánszemélyek számára jogokat keletkeztessenek. Az 1999. november 23-i Portugália kontra Tanács ítéletében (C-149/96, EU:C:1999:574, 47. pont) a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a WTO létrehozása nem változtatta meg a GATT vagy más, a WTO hatálya alá tartozó megállapodások jellegét.

[35] Lásd például: 2000. december 14-i Dior és társai ítélet (C-300/98 és C-392/98, EU:C:2000:688, 44. pont); 2007. október 25-i Develey kontra OHIM ítélet (C-238/06 P, EU:C:2007:635, 39. pont); 2012. március 15-i SCF Consorzio Fonografici ítélet (C-135/10, EU:C:2012:140, 46. pont).

[36] Lásd például a GATT tekintetében: 1972. december 12-i International Fruit Company és társai ítélet (21/72–24/72, EU:C:1972:115, 21. pont); 1994. október 5-i Németország kontra Tanács ítélet (C-280/93, EU:C:1994:367, 106–109. pont). Általában a WTO-megállapodások tekintetében lásd: 1999. november 23-i Portugália kontra Tanács ítélet (C-149/96, EU:C:1999:574, 36–42. pont).

nem az volt, hogy megfossza az egyéneket attól, hogy a nemzetközi megállapodásokra hivatkozzanak a bíróságok előtt, hanem inkább az volt a célja, hogy politikai mozgásteret biztosítson az uniós intézményeknek. [37]

63. A Bíróság mindazonáltal élt az uniós jogszabályok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörével a WTO-joggal kapcsolatban, amikor úgy ítélte meg, hogy az uniós jogalkotónak nem állt szándékában a WTO-rendszer által hagyott politikai rugalmassággal élni. Egy ilyen helyzetben a bírósági felülvizsgálat nem sértené a WTO szintjén szükséges politikai mérlegelést. [38]

64. Ennek következtében két különböző helyzetet lehet megkülönböztetni, amelyektől a WTO-jog közvetlen alkalmazhatósága függ. Az első helyzet, amelyet a Nakajima ítélethez [39] hasonló ügyek képviselnek, az, amikor a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a vonatkozó uniós jogszabályokat egy WTO-alapú kötelezettségvállalás végrehajtása céljából fogadták el. „A végrehajtás céljából" nem csak azt a helyzetet jelenti, amikor a WTO kötelezettség szükségessé teszi a további végrehajtást, hanem azon helyzetekre is kiterjed, amikor az uniós jogalkotó úgy dönt, hogy hozzáigazítja a (már létező vagy új) jogszabályait a WTO kötelezettségvállalásokhoz. A második helyzet, amelyet a Rusal Armenal ítélethez [40] hasonló ügyek képviselnek, az, amikor a Bíróság úgy véli, hogy lehetséges, hogy az uniós jogalkotó a WTO kötelezettségek ellenére egy sajátos uniós megoldást kívánt elfogadni. Ez nem azt jelenti, hogy az uniós megoldás nincs összhangban a WTO-joggal, hanem csak azt, hogy azt anélkül fogadták el, hogy megpróbáltak volna igazodni a WTO kötelezettségekhez.

65. A két helyzet kölcsönösen kizárja egymást. Más szóval, amint azt már másutt kifejtettem, [41] vagy a Nakajima vagy a Rusal Armenal ítélet alkalmazandó.

66. A jelen ügyben a Bizottság azt állítja, hogy a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdéséből nem lehet arra következtetni, hogy az uniós jogalkotó a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkét uniós normává kívánta tenni a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés tekintetében hivatkozható elsőbbségi határidőket illetően. [42] Az Európai Unió inkább a saját megoldását fogadta el: a közösségi formatervezésiminta-oltalom bejelentésekor a bejelentő hat hónapos határidőn belül hivatkozhat a korábbi formatervezésiminta- vagy használatiminta-oltalmi bejelentésen alapuló elsőbbségi jogra. Az EUIPO állítása szerint tehát az uniós jogalkotó szándékosan kizárta a korábbi bejelentések minden más típusát, beleértve a szabadalmi bejelentést is. Véleménye szerint ez a megoldás összhangban van a Párizsi Uniós Egyezménnyel, de még ha nem is állna összhangban, ez nem számítana, mivel az uniós jogalkotó egyértelmű akaratát fejezi ki, és a Bíróság ellene szegülne, ha más megoldást alkalmazna. Más szóval, a Rusal Armenal ítélet típusát jelentő helyzetben vagyunk, és nem egy Nakajima ítélet típusát jelentő helyzetben. Nincs tehát ok a Párizsi Uniós Egyezmény közvetlen hatályának elismerésére.

[37] Lásd: Changmao Biochemical Engineering kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-123/21 P, EU:C:2022:890, 37–43., 56. és 57. pont). Az ügyben az ítélet meghozatala folyamatban van.

[38] Lásd e tekintetben: Changmao Biochemical Engineering kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-123/21 P, EU:C:2022:890, 46., 59. és 60. pont).

[39] Lásd: 1991. május 7-i Nakajima kontra Tanács ítélet (C-69/89. EU:C:1991:186) (a továbbiakban: Nakajima ítélet). Lásd még: 1989. június 22-i Fediol kontra Bizottság ítélet (70/87, EU:C:1986:254).

[40] Lásd: 2015. július 16-i Bizottság kontra Rusal Armenal ítélet (C-21/14 P, EU:C:2015:494) (a továbbiakban: Rusal Armenal ítélet).

[41] Lásd: Changmao Biochemical Engineering kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-123/21 P, EU:C:2022:890, 64. pont).

[42] E tekintetben a Bizottság összehasonlítást tesz a 6/2002 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének g) pontjával, amely kifejezetten hivatkozik a Párizsi Uniós Egyezmény 6ter. cikkére, ami az egyezmény említett rendelkezésének végrehajtására irányuló szándékot mutatja.

67. Nem értek ezzel egyet. A 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, mint az uniós jogalkotó azon szándékát tükröző kifejezést, hogy azt a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkéhez igazítsa. Először is a 6/2002 rendelet 41. cikkének szövege gyakorlatilag megegyezik a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkével, amit maga a Bíróság is elismert.[43] Ez arra utal, hogy a jogalkotó szándéka a 6/2002 rendeletnek az említett nemzetközi megállapodáshoz való igazítása volt.[44] Másodszor, úgy tűnik, hogy a használati mintának a formatervezési minta mellett történő szerepeltetése kifejezi az uniós jogalkotó azon szándékát, hogy érvényt szerezzen a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakasza (1) bekezdésének. Ez a 6/2002 rendelethez vezető előkészítő anyagokból is következik, amelyekben a Bizottság módosította eredeti javaslatát, hogy azt a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdéséhez igazítsa.[45]

68. A fentiekre tekintettel azon a véleményen vagyok, hogy a jelen ügy körülményei között a TRIPS-megállapodással az uniós jogba bevezetett Párizsi Uniós Egyezmény jellege nem akadályozza annak közvetlen hatályát. A 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdésével az uniós jogalkotó az uniós formatervezésiminta-oltalmi jogot a Párizsi Uniós Egyezményhez kívánta igazítani az elsőbbségi jogok fennállása és időtartama tekintetében. Ez az ügy tehát inkább a Nakajima ítélethez hasonlítható, mint a Rusal Armenal ítélethez.

69. Nem értek egyet az EUIPO és a Bizottság által felhozott azon érvekkel sem, miszerint a Párizsi Uniós Egyezmény 25. cikkének (1) bekezdése megakadályozza annak közvetlen hatályát. Ezen, „Az egyezmény nemzeti szintű végrehajtása” címet viselő rendelkezés kimondja: „Az egyezményben részes valamennyi ország kötelezi magát, hogy az egyezmény alkalmazásának biztosítása érdekében szükséges intézkedéseket alkotmányával összhangban megteszi.” Értelmezésem szerint ez a rendelkezés egyszerűen megköveteli a szerződő felektől, hogy megtegyék azt, ami az alkotmányuk értelmében szükséges. Azon országok számára, amelyeknek a jogrendjük és a nemzetközi jog kapcsolatára vonatkozó alkotmányos választása túlnyomórészt dualista, ez azt jelentheti, hogy a Párizsi Uniós Egyezményt belső joggá kell alakítani annak érdekében, hogy hatályossá váljon. Amint azonban már kifejtettem, a Szerződések főszabály szerint nem zárják ki az Európai Uniót kötelező nemzetközi megállapodások közvetlen hatályát. Míg a Párizsi Uniós Egyezmény egyes rendelkezései valóban megkövetelhetik az uniós jogalkotó további választási lehetőségét, azok a rendelkezések, amelyek további választási lehetőség nélkül végrehajthatók, közvetlen hatállyal rendelkezhetnek. Így, tekintettel arra, hogy az uniós jogalkotó nem kívánt élni a TRIPS-megállapodás rugalmas jellegével, hanem úgy döntött, hogy az elsőbbségi jogokra vonatkozó jogszabályait hozzáigazítja a Párizsi Uniós Egyezmény által kínált megoldásokhoz, a Párizsi Uniós Egyezmény e szabályainak közvetlen hatálya attól függ, hogy megfelelnek-e a kellő pontosság és a feltétel nélküliség szokásos kritériumának. A Párizsi Uniós Egyezmény vonatkozó szabályainak értelmezésével a jelen indítvány 94–140. pontjában foglalkozom.

70. Ezen a ponton egy másik kérdéssel kell foglalkozni. A KaiKai azt állítja, hogy a Törvényszék a joghézag kitöltésével nem közvetlen, hanem értelmező hatályt tulajdonított a Párizsi Uniós Egyezménynek. E tekintetben egyetértek a KaiKai társasággal. Ezért az EUIPO azon érvelését, miszerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel a (tévesen értelmezett) Párizsi Uniós

[43] Lásd: 2018. július 5-i Mast-Jägermeister kontra EUIPO ítélet (C-217/17 P, EU:C:2018:534, 56. pont).

[44] Lásd e tekintetben: 2022. január 20-i Bizottság kontra Hubei Xinyegang Special Tube ítélet (C-891/19 P, EU:C:2022:38, 30. és 34. pont), amelyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az uniós szabályozás és a nemzetközi megállapodás szövegének hasonlósága arra enged következtetni, hogy az uniós jogalkotó az utóbbit kívánta á.

[45] Lásd a Bizottságnak a közösségi formatervezési mintáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó módosított javaslatát, COM(2000) 660 végleges, 2000. október 20., indokolás, IV. cím, 2. szakasz: Elsőbbség („A 43. cikk új (1a) bekezdése biztosítja a közösségi formatervezési mintáról szóló rendeletnek a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikkének E. szakaszával való összeegyeztethetőségét.”).

Egyezményt közvetlen hatállyal ruházta fel, nem azért kell elutasítani, mert az említett egyezménynek a jelen ügyben nincs közvetlen hatálya, hanem azért, mert a Törvényszék nem közvetlenül alkalmazta azt, hanem értelmezési célból használta.

71. Még ha az EUIPO el is utasítja a Párizsi Uniós Egyezmény közvetlen hatályának lehetőségét, nem ellenzi annak lehetséges értelmező hatályát. Ez felveti a következő kérdést.

72. Ha valóban, amint azt az EUIPO és a Bizottság állítja, a Rusal Armenal ítélet típusát jelentő helyzetben vagyunk, és a Párizsi Uniós Egyezménynek nem kell közvetlen hatályt elismerni annak érdekében, hogy megőrizzük az uniós intézményeknek a TRIPS-megállapodás által hagyott politikai mozgásterét, beleértve a Párizsi Uniós Egyezmény követelményeitől való eltérés lehetőségét a közösségi formatervezési minták szabályozása során, akkor miért kellene a Bíróságnak egyáltalán arra törekednie, hogy a vonatkozó uniós jogszabályokat a Párizsi Uniós Egyezménnyel összhangban értelmezze?

73. Amint arra már elöljáróban emlékeztettem (lásd a jelen indítvány 46. pontját), ha a Bíróság sikeresen értelmezi az uniós jogszabályokat valamely nemzetközi megállapodással összhangban, az eredmény ugyanaz, mintha az említett megállapodásnak közvetlen hatályt tulajdonítanának. Miután a Bíróság megtagadta a közvetlen hatály elismerését az uniós intézmények azon politikai mozgásterének megőrzése érdekében, hogy eltérjenek a nemzetközi kötelezettségtől, ugyanezek az okok szólnak amellett is, hogy tartózkodjunk az összhangban álló értelmezéstől.

74. Ha a nemzeti bíróságokra róják az összhangban álló értelmezés kötelezettségét, akkor az olyan messzemenő kötelezettséget jelent, hogy a nemzeti jog értelmezésével mindent meg kell tenni az uniós jog által megkövetelt eredmény elérése érdekében.[46] Nemcsak az uniós jog (általában egy irányelv) végrehajtása céljából elfogadott nemzeti jog, hanem bármely más nemzeti jog, beleértve a már létező szabályokat is, összhangban történő értelmezését is megköveteli.[47]

75. Ez azt jelenti, hogy az uniós jogszabályok és a nemzetközi megállapodások közötti kapcsolatra áthelyezve az összhangban álló értelmezés kötelezettsége minden uniós jogszabályra vonatkozna, függetlenül attól, hogy azt kifejezetten valamely nemzetközi kötelezettségvállalás végrehajtása céljából fogadták-e el. Más szóval az uniós bíróságok nemcsak a Nakajima ítélet típusát jelentő helyzetben, hanem a Rusal Armenal ítélet típusát jelentő helyzetben is kötelesek lennének az uniós jogszabályokat a nemzetközi megállapodással összhangban értelmezni. Ha az uniós bíróságokra a közvetlen hatály elvi kizárása ellenére olyan kötelezettséget róttak volna, hogy mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy az uniós jogszabályoknak ugyanazt az értelmet tulajdonítsák, mint amelyet a nemzetközi megállapodás előír, az ellentétes lenne e kizárás céljával.

76. Erre az ügyre alkalmazva, ha a Párizsi Uniós Egyezmény közvetlen hatálya kizárásának oka az, hogy az uniós jogalkotó kizárhasson egy korábbi szabadalmi bejelentést egy későbbi közösségi formatervezési minta elsőbbségi jogának igénybevételéhez szolgáló alapként, akkor nem sok értelme van annak, hogy a Bíróság ragaszkodjon ahhoz, hogy a 6/2002 rendeletet mégis ezen eredmény elérése érdekében értelmezze.

[46] Lásd például 2004. október 5-i Pfeiffer és társai ítélet (C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 119. pont); 2012. január 24-i Dominguez ítélet (C-282/10, EU:C:2012:33, 27. pont); 2018. november 6-i Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften ítélet (C-684/16, EU:C:2018:874, 59. pont).

[47] Lásd például: 1990. november 13-i Marleasing ítélet (C-106/89, EU:C:1990:395, 8. pont); 2011. március 10-i Deutsche Lufthansa ítélet (C-109/09, EU:C:2011:129, 52. pont).

77. Ha tehát a Bíróság nem ért egyet azzal az értékelésemmel, hogy a Párizsi Uniós Egyezménynek közvetlen hatálya lehet a jelen ügyben, mivel az uniós jogalkotónak nem állt szándékában a 6/2002 rendeletet az említett egyezményhez igazítani, hanem inkább egy sajátos uniós megoldást fogadott el (amely lehet, hogy összhangban van a Párizsi Uniós Egyezménnyel, de lehet, hogy nem), akkor azt kell megállapítania, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor egyáltalán megkísérelte az összhangban álló értelmezést. Véleményem szerint a Rusal Armenal ítélet típusát jelentő helyzetben mind a közvetlen hatály, mind az összhangban álló értelmezés kötelezettsége kizárt. Ilyen esetben ki kell zárni, hogy az uniós jogszabályokban joghézagot állapítsanak meg, hogy azt a Párizsi Uniós Egyezménnyel összhangban álló megoldással pótolják. Amint azt a következő szakaszban bemutatom, az összhangban álló értelmezés egy olyan sajátos értelmezési módszer, amely kreativitást követel meg a célszabály (itt a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke) által előírt eredmény elérése érdekében. Ezért csak a Nakajima ítélet típusát jelentő helyzetekben alkalmazható.

78. Ez elvezet az EUIPO által felvetett következő kifogáshoz, amely szerint a Törvényszék túllépte az összhangban álló értelmezés határait.

2. Az összhangban álló értelmezés kötelezettségének korlátjai

79. EUIPO azt kifogásolja, hogy a Törvényszék *contra legem* értelmezte a 6/2002 41. cikkének (1) bekezdését. A Törvényszék e rendelkezés szövegébe beillesztette a „szabadalom” és a „tizenkét hónap” kifejezéseket, miközben annak egyértelmű megfogalmazása csak a formatervezési mintákról és a használati mintákról, valamint a hat hónapos elsőbbségi határidőről rendelkezik.

80. A KaiKai vitatja, hogy a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése kimerítő lenne. Álláspontja szerint a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy orvoslandó joghézag áll fenn, és hogy e rendelkezés nem tartalmaz konkrét szabályokat a szabadalmi bejelentésen alapuló elsőbbségi határidő tartamára vonatkozóan. A KaiKai a tárgyaláson tehát hangsúlyozta, ebben az esetben nincs *contra legem* értelmezés; a 6/2002 rendelet 41. cikke (1) bekezdésének megfogalmazása nem zárja ki, hogy más típusú szellemi tulajdonjogokat az elsőbbségi jog alapjául használjanak.

81. A nemzeti kontextusban a Bíróság a Pupino ítélettel [48] kezdve elfogadta a nemzeti bíróságok azon kötelezettsége *contra legem* értelmezésének korlátját, hogy az uniós joggal összhangban álló megoldásokat találjanak. A Bíróság még nem fejtette ki, hogy mit jelent ez a korlát. Úgy tűnik azonban, hogy az EUIPO ezt úgy értelmezi, hogy a bíróságok nem mehetnek szembe a világos és egyértelmű megfogalmazással. [49]

[48] Lásd: 2005. június 16-i ítélet (C-105/03, EU:C:2005:386, 47. pont). Lásd még például: 2022. augusztus 1-jei Sea Watch ítélet (C-14/21 és C-15/21, EU:C:2022:604, 84. pont); 2023. április 27-i M. D. (A Magyarországra való beutazás tilalma) ítélet (C-528/21, EU:C:2023:341, 99. pont).

[49] E tekintetben az EUIPO a 2005. december 8-i EKB kontra Németország ítéletre (C-220/03, EU:C:2005:748, 31. pont) és a 2008. február 28-i Carboni e derivati ítéletre (C-263/06, EU:C:2008:128, 48. pont) hivatkozik.

82. Erre tekintettel az EUIPO azt állítja, hogy az uniós jogalkotó kimerítően és egyértelműen szabályozta azokat a helyzeteket, amelyekben elsőbbségi jogot lehet igényelni a későbbi közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentésre; a szabadalmi bejelentések nem tartoznak ezek közé.[50] E rendelkezésben nincs joghézag. A Törvényszék e joghézagot megállapítva *contra legem* értelmezte a 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdését.

83. Az, hogy egy ilyen joghézag megállapítása *contra legem* értelmezés-e vagy sem, véleményem szerint attól az értelmezési kontextustól függ, amelyben a bíróság működik. Ha az Unióra a TRIPS-megállapodás révén kötelező Párizsi Uniós Egyezmény nem létezne, vagy nem lenne releváns,[51] a Törvényszéknek nem lenne oka arra, hogy joghézagot állapítson meg. A joghézag megállapítása azonban megoldást jelenthet, ha a kontextus a Párizsi Uniós Egyezménnyel összhangban álló értelmezés. Az összhangban álló értelmezés olyan értelmezés, amelynek célja nem csupán egy rendelkezés értelmének megválasztása, hanem a célszabály követelményeinek megfelelő konkrét megoldás megtalálása is.

84. A 6/2002 rendelet 41. cikke (1) bekezdésének szövege alapján az EUIPO azt állítja, hogy világosan és egyértelműen kizárt, hogy a szabadalmi bejelentések az e rendelkezés szerinti elsőbbségi jog érvényes alapját képezzék. Valóban így van ez? A KaiKai állítása szerint a 6/2002 rendeletnek nincs olyan rendelkezése, amely kifejezetten kizárná a szabadalmi bejelentést. Amint a szépség a szemlélő tekintetéből árad, az egyértelműség szintje az értelmezőtől függ.

85. A 6/2002 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése ugyanis kifejezetten csak kétféle korábbi bejelentéstípusra vonatkozik: i) a formatervezésiminta-oltalmi bejelentésre, és ii) a használatiminta-oltalmi bejelentésre. Ha elszigetelten értelmezzük, okkal gondolhatnánk, hogy az uniós jogalkotó „elfelejtette” szabályozni a korábbi szabadalmi bejelentéseket.

86. Ha azonban a 6/2002 rendeletet a TRIPS-megállapodáson keresztül elfogadott Párizsi Uniós Egyezmény alapján tett uniós kötelezettségvállalások összefüggésébe helyezzük, és ezt az egyezményt úgy értelmezzük, hogy az előírja a formatervezésiminta-oltalmi bejelentés tekintetében az elsőbbségi jognak a korábbi szabadalmi bejelentés alapján történő igénybevételének lehetőségét, az értelmezés megváltozik. A szabadalmak említésének hiánya ilyen összefüggésben az uniós jogalkotó mulasztásának tűnik. A bíróságnak az összhangban történő értelmezés keretében a jogalkotó esetleges mulasztásait kell korrigálnia. Így a Törvényszéket nem lehet megakadályozni abban, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény azon állítólagos követelményén alapuló joghézagot állapítson meg, hogy a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló párost lehetővé kell tenni. A joghézag megállapítása véleményem szerint elfogadható technika az összhangban álló értelmezéssel összefüggésben.

87. Legalábbis úgy tűnik, hogy ez a helyzet a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének nemzeti ügyeivel kapcsolatban. Amint azt már kifejtettem (lásd a jelen indítvány 74. pontját), a nemzeti bíróságok számára ilyen nemzeti ügyekben előírt, összhangban álló értelmezésre vonatkozóan messzemenő kötelezettség áll fenn. Ebben az összefüggésben a Bíróság nem könnyen fogadta el a nemzeti bíróságok azon álláspontját, hogy a nemzeti jog eltérő értelmezése *contra legem* értelmezés lenne. A Bíróság a nemzeti bíróságoktól a célzott eredmény

[50] Ezt az álláspontot fejezi ki az EUIPO 2023. március 31-i, a lajstromozott közösségi formatervezési minták vizsgálatáról szóló irányelveinek (a továbbiakban: EUIPO-irányelvek) 6.2.1.1. pontja is, a releváns időpontban hatályos, 2018. október 1-jei változat szerint: „A korábbi szabadalmi bejelentésen alapuló elsőbbségi igényt főszabály szerint elutasítják […]”.

[51] Véleményem szerint a Párizsi Uniós Egyezmény valóban irreleváns az értelmezés szempontjából, ha közvetlen hatályának kizárására van ok.

elérése érdekében a hazai gyakorlatnál kreatívabb alkotótevékenységet követelt meg,[52] sőt, a szóban forgó nemzeti szabály értelmezése esetén az állandó ítélkezési gyakorlattól való eltérést is.[53] A szükséges kreativitás magában foglalja a joghézagok megállapítását.[54]

88. Vajon az uniós bíróságoknak ugyanilyen kreativitáshoz kell-e folyamodniuk, amikor az uniós jogszabályokat az uniós nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban kell értelmezniük?

89. A Bíróság a következőképpen indokolta a nemzeti ügyekben az összhangban álló értelmezés kötelezettségét. A nemzeti bíróságokat mint a tagállamok részét köti a jelenleg az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében kifejezett és a lojális együttműködés elveként hivatkozott lojalitási kötelezettség.[55] A nemzeti bíróságok tehát kötelesek az uniós jog által megkövetelt eredményeket elérni hatáskörükön belül, amely a jogértelmezésben áll. Ezen túlmenően, ugyanezen lojalitási kötelezettség miatt a jogalkotói minőségében eljáró tagállamról azt kell vélelmezni, hogy nem állt szándékában az uniós jog megsértése. Ebből arra lehet következtetni, hogy – kifejezett eltérő rendelkezés hiányában – az uniós jogot megelőző és azt követő valamennyi nemzeti jogszabály összhangban áll az uniós joggal.[56] A nemzeti bíróságok számára ez azt jelenti, hogy nem sértik meg a jogalkotó akaratát, ha a nemzeti jogot az uniós joggal összhangban értelmezik.

90. Jóllehet az EUMSZ 216. cikk (2) bekezdése vagy a *pacta sunt servanda* nemzetközi elve alapján az Uniót kötik a nemzetközi kötelezettségei, ez nem ugyanarra az alkotmányos jellegű lojalitási kötelezettségre támaszkodik,[57] amely az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése alapján a tagállamokra nézve fennáll. Az a vélelem, hogy az uniós jogalkotó nem kívánta megszegni az Unió nemzetközi kötelezettségeit, nem lehet olyan szilárd, mint ugyanezen vélelem a nemzeti ügyekben.

91. Ez indokolhatja azt az álláspontot, hogy az uniós jog nemzetközi megállapodásokkal összhangban álló értelmezésének kötelezettsége kevésbé messzemenő. Ebben a tekintetben a joghézagok megállapítása mint az uniós jognak a nemzetközi megállapodásokkal összhangban való értelmezésének módszere könnyen *contra legem* értelmezésnek minősíthető, ha nincs egyértelmű bizonyíték arra, hogy az uniós jogalkotó szándékában áll az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak betartása. Mindenesetre az összhangban álló értelmezés *contra legem* értelmezési korlátja önmagában is értelmezés tárgyát képezi minden egyes konkrét esetben.

92. Tekintettel arra, hogy az uniós jogalkotó a Párizsi Uniós Egyezményben foglaltakkal szinte azonos szavakat választott, amikor a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentéssel kapcsolatos elsőbbségi jogokat szabályozta, és noha a 6/2002 rendeletben sehol sem fejezte ki kifejezetten azt a szándékát, hogy az említett egyezmény elsőbbségi szabályaihoz tartsa magát, a már kifejtetteknek megfelelően (lásd a jelen indítvány 68. pontját) azon a véleményen vagyok, hogy ez az ügy a Nakajima ítélet típusát jelentő helyzetnek minősíthető. Emiatt a 6/2002 rendeletben található joghézagok megállapítása indokolt és nem *contra legem* értelmezés, ha a

52 Szembeszökő példaként lásd: 2012. január 24-i Dominguez ítélet (C-282/10, EU:C:2012:33, 25–31. pont).

53 Lásd például: 2018. április 17-i Egenberger ítélet (C-414/16, EU:C:2018:257, 72. pont); 2019. szeptember 5-i Pohotovosť ítélet (C-331/18, EU:C:2019:665, 56. pont).

54 Csak így tudom megmagyarázni a Marleasing ügyben kialakult helyzetet. Lásd e tekintetben: van Gerven főtanácsnok Marleasing ügyre vonatkozó indítványa (C-106/89, EU:C:1990:310, 10. pont).

55 Abban az időben, amikor a Bíróság először hivatkozott erre a kötelezettségre az összhangban álló értelmezés kötelezettségének igazolása érdekében, a vonatkozó rendelkezés az EGK-Szerződés 5. cikke volt (lásd: 1984. április 10-i von Colson és Kamann ítélet, 14/83, EU:C:1984:153, 26. pont; lásd még: 1994. július 14-i Faccini Dori ítélet, C-91/92, EU:C:1994:292, 26. pont).

56 Abban az esetben, ha egy tagállam nem ültet át egy irányelvet, a nemzeti bíróságok arra a következtetésre juthatnak, hogy a jogalkotó úgy vélte, hogy a meglévő jogszabályai már megfelelnek az irányelvből eredő jogi kötelezettségnek.

57 Lásd e tekintetben: Temple Lang, J., Community Constitutional Law: Article 5 EEC Treaty, *Common Market Law Review*, 27. kötet, 1990, 645. o.; Temple Lang, J., The duties of cooperation of national authorities and Courts under Article 10 EC: two more reflections, *European Law Review*, 26. kötet, 2001, 84. o.

Párizsi Uniós Egyezmény valóban egyértelműen előírja a tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt. A Törvényszék tehát nem követett el hibát, amikor a 6/2002 rendeletet a Párizsi Uniós Egyezménnyel összhangban kívánta értelmezni.

93. Véleményem szerint azonban a Párizsi Uniós Egyezmény nem tartalmaz tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt megkövetelő szabályt, nemhogy ilyen egyértelmű szabályt, és ezért a Törvényszék tévesen értelmezte ezt az egyezményt. Ezzel el is érkeztem az indítványom utolsó részéhez.

B. A Párizsi Uniós Egyezmény értelmezése

94. A Párizsi Uniós Egyezmény értelmezése két fő kérdést vet fel, amelyekkel kapcsolatban a felek nem értenek egyet.

95. Először is, a Bizottság által támogatott EUIPO azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen ítélte meg úgy, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény lehetővé teszi, hogy egy korábbi szabadalmi bejelentés egy későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés alapjául szolgáljon. A KaiKai azt állítja, hogy a Törvényszék helyesen értelmezte ezt az egyezményt.

96. Másodszor, az EUIPO azzal érvel, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény olyan általános szabályt állapít meg, amely szerint a korábbi jog határozza meg az elsőbbségi határidő tartamát, és amely alól a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdése kivételt képez. Az EUIPO ezért úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a KaiKai tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt vehetett igénybe. A KaiKai megvédi a Törvényszék értelmezését.

97. Véleményem szerint a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény lehetővé teszi a korábbi szabadalmi bejelentésből és a későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentésből álló páros alapuló elsőbbségi igényt. A Törvényszék azonban tévesen alkalmazta a jogot, amikor tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt ismert el, amikor a közösségi formatervezési minta elsőbbségi igénye egy korábbi szabadalmi bejelentésen alapul.

98. Mielőtt kifejteném a Párizsi Uniós Egyezmény ilyen értelmezése melletti érveimet, röviden kitérek azokra a módszerekre, amelyeket a Bíróságnak a Párizsi Uniós Egyezményhez hasonló nemzetközi megállapodások értelmezésekor alkalmaznia kell.

1. A nemzetközi megállapodások értelmezésének módszerei

99. A nemzetközi jog, beleértve a WTO jogát is, annak vitarendezési mechanizmusa ellenére, nem rendelkezik olyan igazságszolgáltatási intézménnyel, amely felhatalmazást kapna a nemzetközi megállapodások rendelkezéseinek értelmezésére, és amely minden más szereplőre nézve kötelező joghatósággal rendelkezne. Az uniós jogrendszerrel ellentétben tehát hiányzik az egységes értelmezést biztosító mechanizmus.

100. A nemzetközi megállapodások eltérő értelmezéséből adódó probléma enyhítésének egyik eszköze a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény (a továbbiakban: bécsi egyezmény), amely a nemzetközi megállapodások értelmezésére vonatkozóan tartalmaz szabályokat.[58] Noha az

[58] Aláírták Bécsben, 1969. május 23-án (*Recueil des traités des Nations unies*, 1155. kötet, 331. o., kihirdette: az 1987. évi 12. tvr.).

Európai Unió nem részese az egyezménynek, annak szabályai a nemzetközi szokásjog kodifikációját képezik,[59] és az Uniónak ezeket kell alkalmaznia a nemzetközi megállapodások értelmezésekor.[60]

101. A bécsi egyezmény 31. cikkének (1) bekezdése a következő általános értelmezési szabályt állapítja meg: „A szerződést jóhiszeműen, kifejezéseinek szövegösszefüggésükben szokásos értelme szerint, valamint tárgya és célja figyelembevételével kell értelmezni.” Az említett egyezmény 31. cikkének (2)–(4) bekezdése további pontosításokat tesz, 32. cikke pedig néhány kiegészítő értelmezési szabályt állapít meg.

102. Véleményem szerint a bécsi egyezményben meghatározott értelmezési szabályok nem sokban különböznek a Bíróság által alkalmazott szokásos értelmezési módszerektől. Ezért a Párizsi Uniós Egyezmény értelmezésekor a Bíróságnak figyelembe kell vennie annak szövegét, szövegösszefüggését és azt a célt, amelynek érdekében az említett egyezményt egyáltalán elfogadták. Mindazonáltal magának a nemzetközi megállapodásnak a szövegéből, szövegösszefüggéséből és céljából kell kiindulnia, nem pedig abból, hogy az Unió hogyan hajtotta végre azt. Így még ha az uniós jogalkotó jóhiszeműen úgy is értelmezte a Párizsi Uniós Egyezményt, hogy az nem teszi lehetővé a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló párost, és ez volt az oka annak, hogy úgy döntött, hogy csak a korábbi formatervezési mintákat és használati mintákat engedélyezi a közösségi formatervezési minták elsőbbségi jogának forrásaként, ez nem jelenti azt, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény ezen értelmezése helyes.[61]

103. Ezt szem előtt tartva rátérek a két vitatott kérdés vizsgálatára.

2. A korábbi szabadalmi bejelentés mint a későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés elsőbbségi jogának forrása

a) Előzetes megjegyzések

104. A szellemi tulajdon védelme területi jellegű, ami azt jelenti, hogy csak az azt megadó ország (vagy régió) területén érvényes. A szellemi tulajdonjogok azon típusai esetében, amelyek az oltalom igénybevételéhez lajstromozást igényelnek, mint például a szabadalmak, a használati minták és a formatervezési minták, ez azt jelenti, hogy az oltalom csak az azt jóváhagyó, megfelelő lajstromozó szerv joghatósága alá tartozó területen lesz érvényes.

105. Annak, aki azon találmányát, formatervezési mintáját vagy védjegyét, amely alatt a terméket értékesíti, oltalomban kívánja részesíteni, minden egyes országban vagy régióban kérnie kell az oltalmat. A Párizsi Uniós Egyezmény a szellemi tulajdon oltalmának területi jellegéből eredő problémák enyhítése érdekében bevezette az elsőbbségi jogok rendszerét. Nem szünteti meg annak szükségességét, hogy minden egyes kívánt területen külön-külön kelljen oltalmat kérni, de

[59] Lásd e tekintetben az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 2018. december 20-án elfogadott A/RES/73/202. sz. határozatát, A szerződések értelmezésével kapcsolatos későbbi megállapodások és későbbi gyakorlat, 2. következtetés, 1. pont, amely szerint a bécsi egyezmény 31. és 32. cikke is alkalmazandó nemzetközi szokásjogként.

[60] Lásd például: 2010. február 25-i Brita ítélet (C-386/08, EU:C:2010:91, 42. és 43. pont); 2022. július 14-i ÖBB-Infrastruktur Aktiengesellschaft ítélet (C-500/20, EU:C:2022:563, 56. pont).

[61] Más jogrendszerek, például Németország, Svájc és az Egyesült Államok más megközelítést alkalmaznak. Lásd e tekintetben: Hartwig, H., Claiming priority under the Community design scheme, in Hartwig, H. (szerk.), Research Handbook on Design Law, Edward Elgar, 2021, 250. o., különösen 253–255. o.

„időt lehet nyerni” az ilyen oltalom kérelmezésére, mielőtt a potenciális versenytársak ugyanezt megtehetnék. Ez az elsőbbségi határidőnek nevezett idő hat vagy tizenkét hónap lehet, és az első szabályszerű bejelentés időpontjától kezdődik.

106. A területi jelleg mellett a szellemi tulajdonjogok oltalmának másik bonyolultsága a szellemi tulajdonjogok típusai közötti különbségekből adódik. Az országok eltérően határozzák meg, hogy mit értenek a szellemi tulajdonjogok egy bizonyos típusán, és nem mindegyikük rendelkezik a szellemi tulajdonjogok ugyanazon típusairól. Így a jelek szerint tizenegy uniós tagállam ismeri el a használati mintákat a szellemi tulajdonjogok önálló formájaként.[62] Továbbá a hasonló típusú szellemi tulajdonjogok gyakran eltérő elnevezést kapnak. Például az Európában általában formatervezési mintának nevezett oltalom legközelebbi típusát az Egyesült Államokban formatervezési szabadalomnak nevezik.[63] Még a közösségi formatervezési minta fogalma sem egységes uniós szinten. A 6/2002 rendelet angol nyelvű változata tudniillik közösségi formatervezési mintákra utal, míg a francia nyelvű változat „dessins ou modèles communautaires” néven utal azokra.[64]

b) A PCT szerinti bejelentés

107. A feltalálók életének megkönnyítésére irányuló nemzetközi törekvés a PCT, amelynek keretében a KaiKai benyújtotta azt a bejelentést, amelynek alapján a jelen ügyben az EUIPO-tól elsőbbségi jog elismerését kérte.

108. A PCT egy 1970-ben kötött nemzetközi megállapodás, amely 1978-ban lépett hatályba. Jelenleg 157 aláíró állam van, köztük az EU mind a 27 tagállama, de az Európai Unió nem. A PCT a Párizsi Uniós Egyezmény hatálya alá tartozó különleges megállapodás, amelyet a Szellemi Tulajdon Világhivatala kezel. A PCT a találmányok oltalmára „nemzetközi bejelentés” benyújtását írja elő.[65] E nemzetközi bejelentést követően szabadalmi, használatiminta-oltalmi és a találmányok egyéb oltalma, például a találmányi szerzői tanúsítványok és a hasznossági tanúsítványok iránti bejelentésként értelmezhető.[66] A nemzetközi szakasz után, amely nem vezethet oltalom megadásához, a nemzetközi kérelmet benyújtó személynek el kell indítania a nemzeti szakaszt, amelyben az adott személy minden egyes országban vagy régióban külön-külön kéri a megfelelő oltalmi formát. A nemzetközi bejelentés célja többek között a bejelentés napjának megállapítása az elsőbbségi jogok igénybevétele céljából.

[62] Ezen uniós tagállamok közé tartozik a Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Spanyolország, Olaszország, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Szlovákia és Finnország. Lásd a jelen indítvány 50. lábjegyzetében hivatkozott EUIPO irányelvek 6.2.1.1. pontját.

[63] Az Amerikai Egyesült Államok szabadalmi és védjegyhivatalának szabadalmi vizsgálati eljárási kézikönyve, 9. kiadás, 2023. február, 1502.01. szakasz, A formatervezési és a használati szabadalmak megkülönböztetése: „Általánosságban elmondható, hogy a »használati szabadalom« egy árucikk használati és működési módját védi (35 U. S. C. 101), míg a »formatervezési szabadalom« azt, ahogyan egy árucikk kinéz (35 U. S. C. 171). Egy árucikkre mind a formatervezési szabadalom, mind a használati szabadalom megszerezhető, ha a találmány egyaránt rejlik a használati és a díszítő megjelenésben. Míg a használati és a formatervezési szabadalom jogilag különálló oltalmat biztosít, egy árucikk hasznossága és díszítettsége nem feltétlenül választható el könnyen egymástól. A gyártási cikkek funkcionális és díszítő jellemzőkkel is rendelkezhetnek.” Lásd még e tekintetben: Schickl, S., Protection of Industrial Design in the United States and in the EU: Different Concepts or Different Labels?, *Journal of World Intellectual Property*, 16. kötet, 2013, 15. o.

[64] Emellett például a horvát nyelvi változat csak a formatervezési minta („dizajn Zajednice”) kifejezést használja, a szlovén nyelvi változat pedig csak a minta („model Skupnosti”) kifejezést. A német nyelvű változat szintén csak egyetlen szót használ („das Gemeinschaftsgeschmacksmuster”), míg a spanyol és az olasz nyelvű változat a formatervezési mintákra és mintákra utal („dibujos y modelos comunitarios”, illetve „disegni e modelli comunitari”).

[65] Lásd a PCT 2. cikkének vii. pontját és 3. cikkének (1) bekezdését.

[66] Lásd a PCT 2. cikkének i. pontját. A PCT 2. cikkének ii. pontja kimondja továbbá, hogy a „szabadalomra” történő utalás a találmány 2. cikkének i. pontjában felsorolt oltalmi formáinak bármelyikét jelentheti.

109. Az EUIPO azt állítja, hogy a Törvényszék téves érvelése azzal kezdődik, ahogyan a „nemzetközi szabadalmi bejelentés” kifejezést használja, amely jogilag nem létező fogalom. A KaiKai valójában a PCT értelmében vett nemzetközi bejelentést nyújtott be, és nem nemzetközi szabadalmi bejelentést. Az imént kifejtettek szerint egy ilyen nemzetközi bejelentés értelmezhető akár szabadalmi, akár használatiminta-oltalmi bejelentésként, de amíg a nemzeti bejelentés benyújtásával nem születik erre vonatkozó döntés, a nemzetközi bejelentés úgymond a szuperpozíció kvantumállapotában van –egyszerre szabadalmi bejelentés és használatiminta-oltalmi bejelentés.

110. Véleményem szerint a Törvényszék a „nemzetközi szabadalmi bejelentés” kifejezés használatával azt kívánta hangsúlyozni, hogy a KaiKai bejelentése szabadalmi bejelentésként értelmezhető, még akkor is, ha az egyúttal használatiminta-oltalmi bejelentés is lehet. A Törvényszék éppen ezért arra a következtetésre jutott, hogy a KaiKai tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt élvez. Visszatérve a kvantumfizika terminológiájához, míg a Törvényszék a KaiKai nemzetközi bejelentését szabadalommá, addig az EUIPO használati mintává „omlasztja”. Ez ugyanaz, mintha az EUIPO „nemzetközi használatiminta-oltalmi bejelentésnek” nevezte volna. Ezért az EUIPO azon állítása, hogy a Törvényszék nem létező kifejezést használt, nem releváns.

c) A Párizsi Uniós Egyezmény olyan értelmezésének indokai, hogy az lehetővé teszi a korábbi szabadalom és a későbbi formatervezésiminta-oltalom párosítását

111. A Párizsi Uniós Egyezmény nem írja elő kifejezetten, hogy a későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés elsőbbségi jogát a korábbi szabadalmi bejelentésre alapozhassák. Ugyanakkor nem zárja ki ennek lehetőségét.

112. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke A. szakaszának (1) bekezdése felsorolja a különböző lehetséges első bejelentéseket („találmány, használati minta, ipari minta, vagy védjegy bejelentése”), majd megállapítja, hogy a más országokban történő későbbi bejelentés céljából a személy elsőbbségi jogot élvez, de nem határozza meg a bejelentés fajtáját. Ez könnyen arra utalhat, hogy a felsorolt első bejelentési lehetőségek bármelyike elsőbbségi jog forrása lehet bármely későbbi bejelentés esetében.

113. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke A. szakaszának (1) bekezdésében foglalt megfogalmazás tehát nem perdöntő. Valójában a Párizsi Uniós Egyezmény kontextusa, amely magában foglalja a szellemi tulajdonjogok formáinak sokféleségét világszerte, egy olyan értelmezés mellett szól, amely nem tulajdonít döntő szerepet a szellemi tulajdonjog formájának vagy elnevezésének.

114. Az EUIPO azzal érvel, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a Párizsi Uniós Egyezménynek a tárgy azonosságra vonatkozó általános szabályát. Az EUIPO szerint az iparjogvédelmi jogok egyes típusai csak az azonos típusú jogokra nézve keletkeztetnek elsőbbségi jogot, például szabadalom a szabadalomra, formatervezési minta a formatervezési mintára vagy használati

minta a használati mintára.[67] Így, hacsak az Egyezmény kifejezetten másként nem rendelkezik, csak egy korábbi formatervezési minta keletkeztethet elsőbbségi jogot egy későbbi közösségi formatervezési minta esetében; a szabadalom nem felel meg ennek a szabálynak.

115. Véleményem szerint a tárgy azonosságára vonatkozó szabály formai vagy tartalmi értelemben is értelmezhető. A jelen fellebbezésben úgy tűnik, hogy az EUIPO formai értelemben használja, mivel ragaszkodik a korábbi és a későbbi bejelentés formájának azonosságához.[68]

116. A Párizsi Uniós Egyezményre vonatkozó útmutató azonban úgy tűnik, hogy a tárgyak azonosságra vonatkozó szabály tartalmi értelmezését sugallja. Így a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdését illetően az említett útmutató kimondja, hogy „[r]itkán fordul elő, hogy az ipari formatervezési minta és a használati minta *ugyanazt a tárgyat* érinti, mivel az előbbi főszabály szerint az ipari termék díszítő szempontjait érinti, míg az utóbbi annak műszaki újdonságára vonatkozik”.[69] Úgy tűnik, hogy ez az azonos tárgyra való hivatkozás az oltalom alá vonni kért új ötlet tartalmára vonatkozik, nem pedig arra a formára, amelyre vonatkozóan oltalomban részesül.

117. Úgy tűnik számomra, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény azon célja, hogy az elsőbbségi jogok bevezetésével enyhítse a területiség elvét, a tárgy azonosságára vonatkozó szabály tartalmi, nem pedig formai értelmezését követeli meg.

118. Vélhetően éppen annak felismerése, hogy az iparjogvédelmi jogok különböző formái szerinti oltalom tárgyai között érdemi átfedések lehetnek, vezetett a Párizsi Uniós Egyezmény 1925. évi módosításához, amely bevezette a 4. cikk E. szakaszának (1) bekezdését, amely kifejezetten lehetővé teszi a korábbi használati mintából és a későbbi formatervezési mintából álló párost.

119. Ha a használati minta és a formatervezési minta között ilyen jelentős átfedés állhat fenn, akkor az a szabadalom és a formatervezési minta között is fennállhat. Az uniós intézményi dokumentumok szerint a használati minta olyan lajstromozott jog, amely a szabadalomhoz hasonlóan kizárólagos oltalmat biztosít egy műszaki találmányra vonatkozóan; hasonlít a szabadalomhoz abban, hogy a találmánynak újnak kell lennie, bár gyakran a kreativitás szintje nem olyan magas, mint a szabadalom esetében. A szabadalomtól eltérően a használatiminta-oltalmat az újdonság és a feltalálói tevékenység megállapítására irányuló előzetes

[67] Az EUIPO a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakaszának (4) bekezdésére hivatkozik annak alátámasztására, hogy a tárgy azonosságára vonatkozó általános szabály létezik. E tekintetben meg kell állapítani, hogy bár e rendelkezés az „azonos tárgy” kifejezést használja, nem általános szabályt tartalmaz, hanem egy olyan különleges helyzetet old meg, amelyben az elsőbbségi határidő kezdetének megállapítása szempontjából két korábbi bejelentés van, amelyek közül az elsőt visszavonták, elutasították vagy lemondtak arról. Lásd Bodenhausen, G. H. C., Guide to the Application of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property as revised at Stockholm in 1967, United International Bureaux for the Protection of Intellectual Property, 1968, elérhető ezen a linken: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/intproperty/611/wipo_pub_611.pdf (Paris Convention Guide), a 4. cikk C. szakaszának (4) bekezdése, b) megjegyzés.

[68] E tekintetben szeretném megjegyezni, hogy úgy tűnik, hogy az EUIPO irányelvek elismerik a tárgy azonosságára vonatkozó szabályt mind formai, mind tartalmi értelemben. Formai értelemben azt írják elő, hogy a korábbi bejelentésnek formatervezési mintára vagy használati mintára kell vonatkoznia. Tartalmi értelemben előírják, hogy a közösségi formatervezési mintának ugyanarra a formatervezési mintára vagy használati mintára kell vonatkoznia. Ez utóbbi követelményt illetően az irányelvek kifejtik továbbá, hogy a két bejelentés csak olyan részletekben különbözhet egymástól, amelyek „lényegtelennek” minősíthetők, tehát az oltalom tárgyára, nem pedig az oltalom formájára vonatkoznak. Lásd a jelen indítvány 50. lábjegyzetében hivatkozott EUIPO irányelvek 6.2.1.1. pontját, különösen 61. és 63. o.

[69] A Párizsi Uniós Egyezményre vonatkozó, a jelen indítvány 67. lábjegyzetében hivatkozott útmutató, a 4. cikk E. szakasza, b) megjegyzés (kiemelés tőlem).

kutatás nélkül adják meg. Ez azt jelenti, hogy a védelem gyorsabban és olcsóbban megszerezhető, de a nyújtott védelem kevésbé biztonságos.[70] Emiatt a használati mintákat például „másodosztályú szabadalmaknak”,[71] „kis találmányoknak”[72] vagy „rövid távú” nemzeti szabadalmaknak[73] nevezik.

120. Felmerülhet a kérdés, hogy a későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés esetén miért nem került be kifejezetten a Párizsi Uniós Egyezmény szövegébe a korábbi szabadalmi bejelentésre való hivatkozás lehetősége, amikor a 4. cikk E. szakaszának (1) bekezdését bevezették a használati mintára való hivatkozás lehetőségének biztosítása érdekében. Véleményem szerint erre éppen azért nem volt szükség, mert a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló páros már a tárgy azonosságára vonatkozó, tartalmi értelemben vett szabály miatt is lehetséges volt. A használati minta és a formatervezési minta párosának a Párizsi Uniós Egyezményben való kifejezett említésének oka a használati minták viszonylagos újszerűségével magyarázható.

121. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Párizsi Uniós Egyezményt már 1883-ban megkötötték. Akkoriban a használati mintával mint a találmány oltalmának egyik formájával nem foglalkoztak. Ezt a Párizsi Uniós Egyezmény csak 1911-ben ismerte el a washingtoni konferencián elvégzett felülvizsgálat alapján. Ezt követően a 4. cikk E. pontját 1925-ben, a hágai konferencián elvégzett felülvizsgálattal vezették be az említett egyezménybe.[74] Ezért tisztázni kellett, hogy a használati minták hogyan illeszkednek a Párizsi Uniós Egyezmény szerinti elsőbbségi jogok rendszerébe. Ezzel szemben a szabadalmak esetében erre nem volt szükség, mivel a Párizsi Uniós Egyezmény azokat kezdettől fogva az iparjogvédelmi jogok egyik formájaként ismerte el. Ezért a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló páros nem érdemelt külön említést, amennyiben az oltalom tárgyában tartalmi átfedés állt fenn, mivel ez már a tárgy azonosságára vonatkozó, tartalmi értelemben vett szabályból következett.

122. Összefoglalva, a szabadalmak és a használati minták közötti hasonlóságok miatt nem zárható ki, hogy egy korábbi szabadalmi bejelentés és egy későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés között is előfordulhat tartalmi átfedés. Ha elfogadjuk, hogy a tárgy azonosságára vonatkozó szabály tartalmi jellegű, akkor nincs ok arra, hogy a szabadalmat ne lehetne az elsőbbségi jogok forrásaként használni egy későbbi formatervezési minta esetében ugyanúgy, ahogyan ezt a használati minta esetében is elfogadják. Véleményem szerint ezt a lehetőséget a Párizsi Uniós Egyezmény egyetlen rendelkezése sem zárja ki.

123. Ezért úgy vélem, hogy a Törvényszék nem értelmezte tévesen a jogot, amikor a Párizsi Uniós Egyezményt úgy értelmezte, hogy az lehetővé teszi, hogy egy korábbi szabadalmi bejelentés egy későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés elsőbbségi jogának forrásaként szolgáljon, feltéve, hogy a két bejelentés tárgya tartalmilag azonos.

[70] A Bizottság zöld könyve, A használati minták oltalma az egységes piacon, COM(95) 370 végleges, 1995. július 19., i–b. o.

[71] A Párizsi Uniós Egyezményre vonatkozó, a jelen indítvány 67. lábjegyzetében hivatkozott útmutató, az 1. cikk (2) bekezdése, d) megjegyzés.

[72] A Bizottság 1991. júniusi zöld könyve a formatervezési és ipari minták jogi oltalmáról, 111/F/5131/91-EN, 2.6.3. pont.

[73] A Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a találmányok védelmét a használati minták oltalmával biztosító jogi rendelkezések közelítéséről szóló európai parlamenti és a tanácsi irányelvjavaslathoz (HL 1998. C 235., 26. o.), 2.7. pont.

[74] Lásd Párizsi Uniós Egyezményre vonatkozó, a jelen indítvány 67. lábjegyzetében hivatkozott útmutatót, a 4. cikk E. szakasza, a) megjegyzés.

3. A korábbi szabadalmi bejelentésen alapuló későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés elsőbbségi határideje

124. Az EUIPO azt állítja, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény belső logikájából nem következik olyan általános szabály,[75] amely szerint az elsőbbségi határidő tartamát a korábbi jog jellege határozza meg. Ennélfogva a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor ilyen szabályt állapított meg.

125. E pontban egyetértek az EUIPO-val.

126. A Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakaszának (1) bekezdése a szabadalmak és a használati minták esetében tizenkét hónapos, az ipari minták és a védjegyek esetében pedig hat hónapos elsőbbségi határidőt ír elő. Az említett rendelkezés nem fejti ki, hogy ez a határidő a korábbi vagy a későbbi jogtól függ. Ha a párosok elemei azonosak, akkor ez a kérdés tárgytalan, amint azt az EUIPO jogosan állítja. Akkor azonban relevánssá válik, ha a párosok heterogének, mint például egy korábbi használati minta és egy későbbi formatervezési minta vagy egy korábbi szabadalom és egy későbbi formatervezési minta kombinációja esetén.

127. E két helyzet közül az elsőre a Párizsi Uniós Egyezmény kifejezett megoldást kínál a 4. cikk E. részének (1) bekezdésében, amely a későbbi jognak tulajdonított határidő tartamára támaszkodik, azaz a 4. cikk C. szakaszának (1) bekezdésében az ipari mintáknak tulajdonított hat hónapos határidőre. A Párizsi Uniós Egyezmény nem rendelkezik a korábbi szabadalomból és a későbbi formatervezési mintából álló második kombinációról.

128. Bár a szöveg nem rendelkezik erről, a Törvényszék abból az állítólagos általános szabályból, amely szerint a korábbi jog jellege döntő az elsőbbségi határidő tartamának meghatározásakor, arra következtetett, hogy e második kombináció esetében tizenkét hónap volt a megfelelő határidő. Ez a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakaszának (1) bekezdéséből következett, amely a szabadalmaknak tizenkét hónapot tulajdonít.

129. A Törvényszék a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdését úgy értelmezte, hogy az kivételt képez ez alól az általános szabály alól. Az EUIPO ezzel szemben azt állítja, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdése kivételt képez, de azt az általános szabályt, amely alól e rendelkezés kivételt képez, a Törvényszék tévesen határozta meg.[76]

130. Először is, a Párizsi Uniós Egyezmény szövege nem fejti ki, hogy az elsőbbségi határidő a korábbi vagy a későbbi jog jellegétől függ-e. Ilyen esetben kiegészítő értelmezési módszereket kell mérlegelni, amelyek közé tartozik az előkészítő anyagok figyelembevétele.

131. E tekintetben a megtámadott ítélet sokatmondó. A Törvényszék utalt arra, hogy a Párizsi Uniós Egyezményhez kapcsolódó előkészítő anyagok feltárták, hogy a szabadalmak elsőbbségi határidejének hat hónapról tizenkét hónapra történő meghosszabbításának oka az volt, hogy egyes országokban, különösen Németországban, nehéz volt a szabadalmi bejelentés előzetes vizsgálatát a hat hónapos határidőn belül elvégezni.[77]

[75] Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 77. pontjában megállapította.

[76] Az EUIPO szerint ez a rendelkezés kivételt képez a tárgy azonosságára vonatkozó, formálisan értelmezett általános szabály alól.

[77] Lásd a megtámadott ítélet 79. pontját.

132. Ezt a leírást a következőképpen értelmezem. Az elsőbbségi határidő tartamának értékelése szempontjából két időpont releváns: az első jog bejelentésének napja, amely naptól kezdve ez a határidő elkezdődik, és a későbbi jog bejelentésének napja, amikor ez az időtartam lejár. Ha Németországban a későbbi szabadalom bejelentése hat hónapnál hosszabb időt vesz igénybe, akkor nem lehet időben élni a korábbi bejelentés előnyeivel, ha a határidő az első bejelentéstől számított hat hónap. Ez például azt jelenti, hogy ha valaki Franciaországban nyújt be szabadalmi bejelentést, akkor a hat hónapos határidőn belül nem tud későbbi szabadalmi bejelentést tenni Németországban. Ez volt az oka annak, hogy ezt a határidőt meghosszabbították tizenkét hónapra. Ily módon egyensúlyt teremtettek az iparjogvédelmi jog bejelentőjének – akinek lehetővé kell tenni, hogy megfelelő idő alatt megszervezhesse e jog nemzetközi kiterjesztését –, valamint azon harmadik személyeknek az érdekei között, akik nem szembesíthetők olyan túlságosan hosszú elsőbbségi határidőkkel, amelyek mellett az általuk ugyanazon tárgyakra vonatkozóan esetleg megszerezni kívánt jogok nem szerezhetők meg érvényesen.[78] Röviden, a szabadalmak elsőbbségi határidejének meghosszabbítását az indokolta, hogy egyes országokban a szabadalom mint későbbi jog esetében a bejelentési eljárások elhúzódtak.

133. Ezért úgy vélem, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Párizsi Uniós Egyezményben létezik egy olyan általános szabály, amely szerint az elsőbbségi határidő tartama az első bejelentéstől függ. Számomra több értelme van annak, ha ez a határidő a későbbi bejelentéstől függ.

134. Ezért azon a véleményen vagyok, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakaszának (1) bekezdésében előírt elsőbbségi határidők tartama a későbbi, nem pedig az első bejelentés jellegétől függ.

135. Ezt a logikát a jelen ügyre alkalmazva, ha a későbbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés elsőbbségi jogát egy korábbi szabadalmi bejelentés alapján igénylik, akkor az elsőbbségi határidő tartama a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke C. szakasza (1) bekezdésének alkalmazása alapján hat hónap.

136. A Törvényszék TELEYE ítéletével,[79] amelyre a Törvényszék a megtámadott ítéletben hivatkozott,[80] nem ellentétes a fenti következtetés. A TELEYE ítéletben a Törvényszék a védjegyjoggal összefüggésben úgy ítélte meg, hogy a korábbi jog lajstromozása iránti bejelentés keletkezteti az elsőbbségi jogot. Ez a következtetés teljes mértékben összeegyeztethetőnek tűnik a Párizsi Uniós Egyezménnyel, amely szerint az elsőbbségi határidő kezdete szempontjából a korábbi bejelentés megléte és időpontja releváns. Ez azonban – ellentétben azzal az indokkal, amely miatt a Törvényszék az említett ítéletre hivatkozott – nem mond semmit a szóban forgó határidő tartamáról.

137. Miközben egyetértek az EUIPO-val abban, hogy jelen ügyben az elsőbbségi határidő tartama hat hónap, nem tudom elfogadni a harmadik országokkal, különösen az Egyesült Államokkal fennálló viszonosság hiányára alapozott érvelését. Az EUIPO lényegében azt állítja, hogy az Egyesült Államokban a formatervezési minták szabadalmi oltalom alatt állnak („formatervezési szabadalom”), és hogy a megtámadott ítélet következményeként a bejelentők automatikusan tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt élvezhetnek, míg az Unióban csak hat hónapos elsőbbségi

[78] Lásd a Párizsi Uniós Egyezményre vonatkozóan a jelen indítvány 67. lábjegyzetében hivatkozott útmutatót, a 4. cikk C. szakaszának (1), (2) és (3) bekezdése, b) megjegyzés.

[79] Lásd: 2001. november 15-i Signal Communications kontra OHIM (TELEYE) ítélet (T-128/99, EU:T:2001:266; a továbbiakban: TELEYE ítélet).

[80] Lásd a megtámadott ítélet 78. pontját.

határidőt. Az EUIPO irányelvei azonban az amerikai formatervezési szabadalmat már formatervezésiminta-oltalmi bejelentésként kezelik, amely a formatervezési szabadalom bejelentésétől számított hat hónapon belül elsőbbségi jogot biztosíthat a közösségi formatervezési minták esetében. Nem látok semmilyen zavart a viszonosságban azon személyek kárára, akik a korábbi formatervezésiminta-oltalmi bejelentésüket az Európai Unióban nyújtották be, és ami abból következne, ha egy korábbi szabadalmi bejelentés tizenkét hónapos oltalmat biztosítana egy későbbi közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés esetében. Az amerikai formatervezési szabadalmak továbbra is formatervezésiminta-oltalmi bejelentésnek és nem szabadalmi bejelentésnek minősülnek.

138. Végül a Párizsi Uniós Egyezmény 4. cikke E. szakaszának (1) bekezdésén alapuló érvekkel kell foglalkoznom. A Törvényszék e rendelkezésre támaszkodott azon megállapításának alátámasztására, hogy általános szabályként az elsőbbségi határidő a korábbi jog jellegéhez kapcsolódik. Ezt a rendelkezést az állítólagos általános szabály alóli kivételként értelmezte, oly módon, hogy csak ebben a különleges helyzetben kapcsolódik elsőbbségi határidő a későbbi joghoz. Véleményem szerint azonban ez a rendelkezés nem kivétel, hanem annak az általános szabálynak az alkalmazása, hogy az elsőbbségi határidő tartama a későbbi jog jellegétől függ.

139. A fenti okokból a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben arra a következtetésre jutott, hogy a Párizsi Uniós Egyezmény értelmében a formatervezésiminta-oltalmi bejelentés, amennyiben egy korábbi szabadalmi bejelentésen alapul, hat hónap helyett tizenkét hónapos elsőbbségi határidőt élvez.

140. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság úgy értelmezze a Párizsi Uniós Egyezményt, hogy az lehetővé teszi, hogy a későbbi formatervezésiminta-oltalmi (beleértve a közösségi formatervezésiminta-oltalmat is) bejelentés a korábbi szabadalmi bejelentésen alapuljon, feltéve hogy a tárgy tartalmi azonossága fennáll. Az elsőbbségi határidő tartama ilyen esetben a Párizsi Uniós Egyezmény által az ipari formatervezési mintáknak tulajdonított hat hónap.

V. Következmények

141. Véleményem szerint az egyetlen fellebbezési jogalap részben megalapozott. Következésképpen a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

142. Az alapokmány 61. cikke első bekezdésének alkalmazásával a Bíróságnak el kell utasítania a KaiKai által a Törvényszék előtt felhozott második jogalapot.

143. Nem gondolom azonban, hogy az eljárás állása lehetővé tenné a Bíróság számára, hogy az első jogalapról határozzon, amelyet a Törvényszék a megtámadott ítéletben nem elemzett, és amellyel kapcsolatban a jogvita érdemére vonatkozó ténybeli állítások nem képezték a Bíróság előtti vita tárgyát. Az ügyet ezért vissza kell utalni a Törvényszék elé, hogy az – a költségek kérdésében történő későbbi határozathozatal lehetőségének fenntartásával – határozhasson e jogalapról.

VI. Végkövetkeztetés

144. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a Törvényszék 2021. április 14-i The KaiKai Company Jaeger Wichmann kontra EUIPO (Torna- vagy sportfelszerelések és -eszközök) ítéletét (T-579/19, EU:T:2021:186),

– utasítsa el a The KaiKai Company Jaeger Wichmann GbR által a Törvényszék előtt felhozott második jogalapot;

– utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé az egyéb jogalapok elbírálása érdekében;

– a költségekről jelenleg ne határozzon.